

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Ons Middelbaar Onderwijs

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 14 juni 2019

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van Ons Middelbaar Onderwijs. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Het bestuur heeft zicht op de kwaliteit van het onderwijs en zorgt voor behoud en verbetering van deze kwaliteit. Op één afdeling na, is het onderwijs op alle onderzochte afdelingen dan ook minstens van voldoende kwaliteit. De verbeteringsgerichte cultuur die het bestuur voorstaat zien en horen we terug op alle scholen. OMO heeft een goede, professionele cultuur en zowel het bestuur als de scholen zijn kwaliteitsbewust. OMO heeft een duidelijke organisatiestructuur en kent een duidelijk stelsel voor kwaliteitsontwikkeling dat mede vorm gegeven wordt door een eigen ontwikkelkader.

Het bestuur en de scholen zijn zichtbaar en merkbaar gericht op verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Dit horen en zien we terug in gesprekken op de scholen en met het bestuur. In het ontwikkelkader van OMO zijn lerend vermogen, open staan voor feedback en het onderzoeken van de effectiviteit van interventies kenmerkend voor de pijler 'verbeteringsgerichtheid'. Tijdens veel gesprekken die wij gevoerd hebben geven docenten en anderen blijk van reflectief en lerend vermogen en het streven om het onderwijs te verbeteren. Zowel door scholing, intervisie, samenwerking met academische opleidingsscholen als netwerkbijeenkomsten wordt de professionele ontwikkeling van onderwijsondersteunend personeel tot en met rectoren/algemeen directeuren gestimuleerd. Een deel van de docenten, met name die betrokken zijn bij de AOS (Academische opleidingsscholen) onderzoekt of de interventies die ze plegen leiden tot daadwerkelijke verbeteringen in het onderwijs.

Rectoren/algemeen directeuren zijn de spil bij deze kwaliteitsontwikkeling van de scholen. OMO steekt veel tijd en energie in de selectie en professionele ontwikkeling van hen. De rectoren/algemeen directeuren vertonen onderwijskundig leiderschap. Ze hebben zicht op de kwaliteit van het onderwijs en verantwoorden zich hierover aan het bestuur. Ze kunnen over het

Bestuur: Ons Middelbaar Onderwijs
Bestuursnummer: 41211

Aantal scholen onder bestuur: 64

Totaal aantal leerlingen: 61.164

Lijst met onderzochte scholen:

Varendonck College, 13PE-01
zCollege Jozefmavo, 16OX-04
OMO sg Tongerlo, locatie Da Vinci College, 20ZK-00
Scholengroep Het Plein, Aloysius De Roosten, 20AT-01
Rodenborch-College, 07MU-00
Elzendaalcollege, 17HN-00
Sondervick College, 15BS-00
OMO Scholengroep Helmond, locatie Praktijkschool Helmond, 20JX-11
Rythovius College, 18XR-00
Sint-Janslyceum, 20ST-00
Merletcollege Cuijk, 19RX-00
OMO Scholengroep Bergen op Zoom e.o., locatie 't Ravelijn, 02FY-02
Voortgezet onderwijs Veghel, Zwijsen College Veghel, 04SU-00 en Fioretti College, 04SU-02
Eckartcollege, 201B-00
Gymnasium Beekvlief, 17JY-00
Kwadrant Scholengroep, locatie Hanze College, 21GZ-06

algemeen goed aangeven hoe ze het onderwijs hebben verbeterd, nog verder willen verbeteren of welke interventies noodzakelijk of gewenst zijn.

Op alle onderzochte afdelingen is de kwaliteitscultuur tenminste als Voldoende beoordeeld. Op een substantieel deel van de afdelingen is de kwaliteitscultuur als Goed gewaardeerd, omdat de verbeteringsgerichtheid hier bij alle geledingen en vaak ook in de lespraktijk duidelijk zichtbaar en merkbaar is.

OMO voert een dialoog met in- en externe partners en verantwoordt zich op een goede manier aan de omgeving. Personeel is betrokken bij belangrijke beslissingen zoals de bouw van nieuwe schoolgebouwen. Het bestuursbureau biedt goede ondersteuning aan de scholen en andere gremia.

Het financieel beheer van het bestuur is in orde. Het bestuur weet hoeveel geld het nu en in de toekomst nodig heeft voor het geven van goed onderwijs. In dit verband merken we op dat mogelijk de current ratio niet zal voldoen aan de ondergrens die door de inspectie wordt gehanteerd. Het is de strategie van OMO om de liquiditeit op het door hen gewenste niveau te houden onder andere via rekening courant waarbij tevens rekening wordt gehouden met de normen die door externe financiers worden gesteld. Het bestuur verkrijgt en besteedt de middelen die het daarvoor van de rijksoverheid ontvangt in overeenstemming met de wettelijke eisen.

Wat kan beter?

Zoals eerder genoemd heeft OMO een duidelijk stelsel voor kwaliteitsontwikkeling. Dit kan nog versterkt worden door het onderwijsproces (o.a. zicht op ontwikkeling en begeleiding van leerlingen, didactisch handelen, pedagogisch klimaat) op een meer systematische manier door de scholen in beeld te laten brengen. Hierdoor krijgen het bestuur en de scholen meer zicht op de eigen succesfactoren.

Daarbij is doorwerking van de verbeteringsgerichte cultuur op een deel van de scholen nog niet overtuigend terug te zien in de lessen.

Wat moet beter?

Het bestuur voldoet op alle onderzochte aspecten aan de wet. Dit betekent dat er op dit niveau geen zaken zijn die beter moeten.

Op een aantal scholen hebben wij wel wettelijke tekortkomingen geconstateerd. De resultaten, het onderwijsproces en de kwaliteitszorg op de afdeling havo van het Sondervick College zijn van onvoldoende kwaliteit. Deze moeten verbeteren. (Onze bevindingen over deze afdeling staan in een afzonderlijk rapport.)

De kwaliteitszorg op het Varendonck College is eveneens van onvoldoende kwaliteit. De school heeft de kwaliteit van het onderwijsproces in onvoldoende mate in beeld.

Vervolg

Op de afdeling havo van het Sondervick College voeren wij uiterlijk één jaar na het vorige kwaliteitsonderzoek een herstelonderzoek uit.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	6
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	12
3.	Resultaten verificatieonderzoek	23
	3.1. Hanze College, vmbo-k	23
	3.2. Eckartcollege, vmbo-gt	26
	3.3. Fioretti College, vmbo-gt	30
	3.4. Zwijsen College Veghel, vwo	35
	3.5. 't R@velijn, vmbo-gt	39
	3.6. Aloysius/De Roosten, vmbo-gt	44
	3.7. Rodenborch-College, havo	48
	3.8. Varendonck College, vmbo-b en vmbo-k	52
	3.9. zCollege Jozefmavo, vmbo-gt	57
	3.10. Elzendaalcollege, vwo	62
	3.11. Da Vinci College, praktijkonderwijs	66
4.	Resultaten onderzoek goede school: Gymnasium Beekvliet, vwo	70
5.	Onderzoek registratie en melding aan- en afwezigheid: Sint-Janslyceum, vmbo-gt	81
6.	Onderzoek registratie en melding aan- en afwezigheid Merletcollege Cuijk, havo	83
7.	Reactie van het bestuur	85

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft van 2 november tot en met 15 februari 2019 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Ons Middelbaar Onderwijs (OMO). In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Nadere uitwerking van de onderzoeksvragen

Na het startgesprek op 2 november hebben wij een onderzoeksplan geschreven op basis van de informatie die wij voorafgaand en tijdens dit gesprek van het bestuur gekregen hebben. Bovenstaande onderzoeksvragen zijn daarbij verder gespecificeerd om recht te doen aan de besturingsfilosofie van Ons Middelbaar Onderwijs (OMO). Wij stemmen ons onderzoek dan ook af op het beleid van het bestuur. Het bestuur stuurt actief op kwaliteitsontwikkeling binnen de scholen vanuit zeven strategische pijlers. De pijler waar wij ons in het onderzoek met name op hebben gericht is de pijler 'verbeteringsgerichtheid vanuit collectief en individueel lerend vermogen'. Deze verbeteringsgerichtheid zou op alle niveaus zichtbaar en merkbaar moeten zijn en terug te zien zijn in gedrag en houding van medewerkers. Docenten moeten zich na de les afvragen: 'wat kan beter?'. Wij verwachten de verbeteringsgerichtheid dus terug te zien in de klas.

De appreciatie van de inspectie van de kwaliteitscultuur baseren wij onder meer op de pijler 'verbeteringsgerichtheid' uit het OMO-ontwikkeldkader. Gezien de autonomie van de schoolleiders en de scholen kan de kwaliteitscultuur op de verschillende OMO-scholen verschillende vormen aannemen. Op schoolniveau zullen we, indien aanwezig, naast de bestuurspijler 'verbeteringsgerichtheid' ook de schooleigen ambities om een verbeteringsgerichte kwaliteitscultuur te realiseren, onderzoeken.

De verbeteringsgerichtheid van de OMO-scholen moet ook zichtbaar zijn in het handelen van docenten. Daarom zullen wij ook het didactisch handelen onderzoeken. Tussen OMO-scholen bestaan verschillen in de manier waarop de verbeteringsgerichtheid wordt vorm gegeven. Bij elke school waar wij een verificatieonderzoek uitvoeren zullen we op basis van schoolspecifieke (eigen) aspecten van kwaliteit minimaal één extra standaard toevoegen. We kiezen voor een extra standaard per school om zo recht te doen aan de

verschillen tussen scholen en de daaruit voortkomende verschillende manieren waarop een verbeteringsgerichte cultuur zichtbaar, merkbaar en aantoonbaar kan zijn. Op die manier sluiten we ook beter aan bij de besturingsfilosofie van *Ons Middelbaar Onderwijs*. Dit leidt tot de volgende onderzoeksvraag: Is er sprake van een verbeteringsgerichte cultuur in de scholen en draagt deze bij aan goed onderwijs?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

De standaarden in het verificatieonderzoek onderzoeken we vanuit drie invalshoeken:

- Wat is ons kwaliteitsoordeel?
- In hoeverre komt het beeld van het bestuur overeen met ons beeld? En wat betekent dit voor ons oordeel op Kwaliteitszorg en Ambitie op bestuursniveau?
- In hoeverre zien we binnen deze standaarden, de sturing van het bestuur terug in de onderzochte thema's en wat betekent dit voor ons oordeel op Kwaliteitszorg en ambitie?

Onderzoek bij het samenwerkingsverband

Tegelijkertijd met het vierjaarlijks bestuursonderzoek bij OMO voeren wij een vierjaarlijks onderzoek uit bij het SWV (samenwerkingsverband) RSV Breda (VO3003). Bij het Hanze College, een OMO-school die aangesloten is bij dit samenwerkingsverband voeren wij ook een verificatieonderzoek uit, waarbij het primaire doel is na te gaan of de afspraken uit het ondersteuningsplan worden gerealiseerd. Op deze school onderzoeken we dan ook de standaarden zicht op ontwikkeling en begeleiding OP2, extra ondersteuning OP4, samenwerking OP6.

Onderzoek naar verzuim en registratie

Het onderzoek naar verzuim en registratie is een handhavingsonderzoek. Bij dit onderzoek wordt op een afdeling van een vestiging onderzocht of wettelijk vereiste meldingen van ongeoorloofd verzuim onverwijld worden gemeld via het verzuimloket bij de leerplichtambtenaar. Hiervoor dient de school in ieder geval inzicht te hebben hoeveel verzuim per leerling plaatsvindt en op het moment dat de leerplichtige leerling 16 uur ongeoorloofd heeft verzuimd binnen vier aaneengesloten lesweken, dient de school de betreffende leerling te melden. Voor leerlingen van 18 jaar of ouder geldt een andere meldingstermijn. Verder worden het verzuimbeleid (op school en in de schoolgids), het correct melden van schorsingen en inwilligen/afwijzen van verlofaanvragen onderzocht.

Uitbreiding van het onderzoek

Op het Varendonck College hebben wij op basis van signalen de standaarden 'onderwijstijd (OP5)' en 'toetsing en afsluiting (OP8)' aan het onderzoek toegevoegd.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	•
FB3 Rechtmatigheid	•

Om Kwaliteitszorg en ambitie te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van een deel van de scholen waarvoor het verantwoordelijk is. We onderscheiden binnen het vierjaarlijks onderzoek op schoolniveau verschillende typen onderzoek:

- Verificatieonderzoek

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

- Onderzoek naar aanleiding van risico's

We voeren een kwaliteitsonderzoek uit bij scholen en besturen waar het vermoeden bestaat dat zij onvoldoende kwaliteit bieden.

- Onderzoek op verzoek goede school

Een bestuur kan bij het vierjaarlijks onderzoek een verzoek doen aan de inspectie onderzoek uit te voeren bij scholen die naar de mening van het bestuur goed zijn.

- Herstelonderzoek

Wanneer er sprake is van eerder afgesproken vervolgtoezicht zullen we het herstelonderzoek waar mogelijk tegelijkertijd uitvoeren.

Onderstaand figuur geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij scholen is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze scholen betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende scholen. Ook is aangegeven welk type onderzoek is ingezet.

School	Verificatie											Risico	Goed
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Onderwijsproces													
OP1 Aanbod/ Onderwijsprogramma		•		•	•		•	•					•
OP2 Zicht op ontwikkeling <en begeleiding>	•								•	•		•	•
OP3 Didactisch handelen		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•		•										•
OP5 Onderwijstijd								•					•
OP6 Samenwerking	•												•
OP7 Praktijkvorming/ Stage / Beroepspraktijkvorming													•
OP8 Toetsing en afsluiting								•					•
Schoonklimaat													
SK1 Veiligheid												•	•
SK2 Pedagogisch klimaat/Leerklimaat													•
Onderwijsresultaten													
OR1 Resultaten/ Studiesucces												•	•
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties						•							•
OR3 Vervolgsucces													•
Kwaliteitszorg en ambitie													
KA1 Kwaliteitszorg		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
KA2 Kwaliteitscultuur		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
KA3 Verantwoording en dialoog													•

1 Hanze College, 21GZ-06 2 Eckartcollege, 201B-00 3 Fioretti College, 04SU-02 4 Zwijsen College, 04SU-00 5 't Ravelijn, 02FY-02 6 Aloysius De Roosten, 20AT-01 7 Rodenborch-College 07MU-00 8 Varendonck College, 13PE-01 9 2College Jozefmavo, 16OX-04 10 Elzendaalcollege, 17HN-00 11 Da Vinci College, Tongerlo pro 20ZK-00 12 Sondervick College, 15BS-00 13 Gymnasium Beekvlief, 17JY-00

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd, leerlingvolgsystemen bekeken, verschillende lessen bezocht, leerlingbesprekingen bijgewoond en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We

hebben gesproken met de Raad van Bestuur, leerlingen, docenten, ondersteuningsfunctionarissen, schoolleidingen, mentoren, de Raad van Toezicht, de GMR, vertegenwoordigers van de werkgroepen kwaliteitsontwikkeling en identiteit, de ambtelijk secretaris raad van bestuur/algemeen directeur stafbureau en de controller.

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Aanwezigheid schoolgids art. 24c, lid 3 WVO
- Vrijwilligheid ouderbijdrage art. 24a, lid 1d WVO
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld art. 3a WVO
- Registratie en melding van aan- en afwezigheid onderzocht op het Sint-Janslyceum en op het Merletcollege te Cuijk. art. 11; 13a; 14; 18; 21a; 27c Leerplichtwet 1969; art. 24a, eerste lid, onderdeel h; 24a, eerste lid onder a.2; 27 eerste lid; 28, eerste lid, onder c; 27a; 28a WVO; art. 13, 14 en 15 van het inrichtingsbesluit WVO

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de verificatieonderzoeken. In hoofdstuk 4 staan de resultaten van het onderzoek naar goed bij Gymnasium Beekvliet. In hoofdstuk 5 en 6 staan de resultaten van de handhavingsonderzoeken.

In hoofdstuk 7 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2 . Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

De sturing van het bestuur van OMO op de kwaliteit van het onderwijs is op orde en er is sprake van deugdelijk financieel beheer.

Het bestuur draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs en heeft zicht op de organisatie en de onderwijskwaliteit op de scholen. Het bestuur ziet er op toe dat afspraken worden nagekomen, verbeteringen worden doorgevoerd en stuurt indien nodig bij. Ons Middelbaar Onderwijs (OMO) heeft een stelsel van kwaliteitszorg dat toereikend is voor bewaking en verbetering van de onderwijskwaliteit. De kwaliteitszorg en het onderwijs zijn op bijna alle onderzochte scholen van voldoende kwaliteit.

OMO heeft een goede kwaliteitscultuur. De organisatie is verbeteringsgericht. Dit is zowel merkbaar en zichtbaar op bestuursniveau als op alle onderzochte scholen. De doorwerking van deze verbeteringsgerichtheid is echter nog niet op alle scholen op overtuigende wijze zichtbaar in de lessen.

OMO voert een constructieve dialoog met interne en externe belanghebbenden en verantwoordt zich aan deze belanghebbenden. De verantwoording en dialoog waarderen wij als Goed.

We zien op de korte of middellange termijn geen risico's voor de financiële continuïteit van Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs. Ook de financiële rechtmatigheid is in orde. Het bestuur voldoet aan de eisen van het kwaliteitsgebied 'financieel beheer'.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur			Ⓝ
KA3 Verantwoording en dialoog			Ⓝ

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?

Het bestuur van Ons Middelbaar Onderwijs heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat toereikend is voor de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit. Hierdoor heeft het bestuur in voldoende mate zicht op de onderwijskwaliteit. Er wordt gestuurd op behoud en verbetering van de kwaliteit. Er is sprake van een duidelijke eigen visie. De doorwerking daarvan is zichtbaar op de scholen. Wij beoordelen de kwaliteitszorg (KA1) dan ook als Voldoende.

De Visie: Koers 2023

Uit Koers 2023:

'Koers 2023 is geen strategisch plan in 'klassieke zin'. Er zijn geen SMART doelstellingen uitgewerkt en ook een SWOT-analyse is niet terug te vinden. Passend bij de besturingsfilosofie van de vereniging hebben de scholen de ruimte om in hun schoolplan een eigen vertaling te maken van de ambities in Koers 2023.'

In de praktijk zien we dat de scholen die nu nieuwe schoolplannen aan het schrijven zijn deze baseren op Koers 2023 en tegelijkertijd de eigen visie van de school voor het voetlicht brengen. Voor het schrijven van de schoolplannen is een duidelijke cyclus waarin ook ruimte zit voor feedback vanuit het bestuur. Op schoolniveau worden de schoolplannen vertaald in jaarplannen en andere deelplannen. Er zijn heldere bestuurlijke cycli; de beleidscyclus, de kwaliteitscyclus en een cyclus voor planning en control. Onderdeel van de kwaliteitscyclus is het ontwikkelkader van OMO. De selectie van sterke rectoren/ algemeen directeuren en verdere ontwikkeling middels scholing en intervisie is voor OMO de belangrijkste factor bij de doorvertaling van

de visie naar de scholen.

Zicht op resultaten en op het onderwijsproces

Het ontwikkelkader met zeven pijlers biedt een raamwerk om de ontwikkeling van de scholen te toetsen. Tijdens het jaargesprek zijn zowel pijlers die het bestuur als die de school aandraagt onderwerp van gesprek. Het jaargesprek bestaat uit een formeel deel en een informeel deel. Bij het informele deel sluiten geregeld ook leraren of leerlingen aan. Voor het jaargesprek levert het bestuur informatie aan de school die de school valideert. Deze informatie, de informatie uit het voorgesprek van de staf op de school, de gesprekken met rectoren/algemeen directeuren en de bezoeken van het bestuur aan de scholen zijn de onderleggers voor het jaargesprek. De belangrijkste kwantitatieve en kwalitatieve informatie is te vinden in factsheets over de scholen.

Naast bovenstaande heeft het bestuur zicht op de resultaten middels overzichten uit het managementplatform en onderzoeken van de NRO (Nederlands regieorgaan onderwijsonderzoek). Voor zicht op de kwaliteit van het onderwijsproces maakt het bestuur gebruik van leerlingenquêtes, de monitor sociale veiligheid, ouderenquêtes, medewerkerstevredenheidsonderzoeken, gegevens over ziekteverzuim en signalen en klachten die binnenkomen. Daarnaast brengen rectoren/algemeen directeuren het bestuur op de hoogte als er zaken spelen die bestuurlijke aandacht verdienen. De zichtbaarheid en de aanspreekbaarheid van het bestuur zijn groot. Dit komt zowel door de jaargesprekken als door de tijd die het bestuur neemt om op de scholen formele en informele gesprekken te voeren.

Doorwerking van de pijler verbeteringsgerichtheid naar concrete praktijken

De doorwerking van de verbeteringsgerichtheid is op een deel van de scholen zichtbaar in de lespraktijk en in de kwaliteitszorg. Deze is echter nog niet zodanig in het stelsel van kwaliteitszorg verankerd dat op alle onderzochte scholen de kwaliteitszorg van voldoende niveau is. Op één van de afdelingen waar we een verificatieonderzoek hebben gedaan is de kwaliteitszorg onvoldoende en op één school is de kwaliteitszorg voldoende, maar wel met een herstelopdracht. Op de afdeling havo van het Sondervick waar we een risico-onderzoek hebben gedaan is de kwaliteitszorg eveneens van onvoldoende kwaliteit. In het onderwijsproces, onder meer in de lespraktijk, is de doorwerking van de verbeteringsgerichte cultuur nog niet altijd zichtbaar. Op twee van de onderzochte scholen is het didactisch handelen van zodanige kwaliteit dat deze als goed is gewaardeerd.

Interventies van het bestuur zijn maatwerk waarbij ook de (onderwijskundige) sturing vanuit de schoolleiding wordt versterkt indien nodig. Sturing op verbeteringsgerichtheid gebeurt door docenten, schoolleiding en ander personeel zichzelf te laten ontwikkelen en de mogelijkheden te bieden het onderwijs verder te

ontwikkelen. Nog niet op alle scholen zijn verbeteringsgerichtheid en de effecten daarvan op verbetering van de lessen en andere aspecten van het onderwijsproces, een duidelijk onderdeel van de evaluatieve kwaliteitszorgcyclus. Concreter gezegd, niet alle scholen hebben er in voldoende mate zicht op of sturing op verbetering van (aspecten van) het onderwijsproces de gewenste effecten heeft. Daardoor hebben deze scholen ook minder goed zicht op eventuele tekortkomingen en de eigen succesfactoren.

Sturing op verbetering van het onderwijsproces waaronder onder andere 'zicht op ontwikkeling en begeleiding' en het 'didactisch handelen' gebeurt door de rectoren/algemeen directeuren en het middenkader. Met name het middenkader bezoekt lessen en geeft feedback aan docenten. Er zijn verschillen in de mate waarin deze praktijken ingebed zijn in de scholen. Er zijn scholen waar lesbezoeken vanzelfsprekend zijn tot en met scholen waar deze bezoeken slechts in beperkte mate plaatsvinden. Dit leidt er toe dat er scholen zijn waar het zicht op de kwaliteit van het onderwijs kan of moet verbeteren. Ook omdat er niet altijd op een andere systematische wijze informatie over de kwaliteit van het onderwijs wordt verzameld.

Tussen scholen zijn er dan ook verschillen in de mate waarin het lukt onderwijskundig leiderschap van het middenkader vorm te geven. De rector/algemeen directeur is verantwoordelijk voor de keuze van het management, maar het bestuur heeft wel een adviserende rol. Kwaliteitsontwikkeling op dit niveau vindt plaats door scholingen, intervisie en selectie.

Resultaten van de afdelingen

De meeste afdelingen van de OMO-scholen hebben voldoende resultaten. OMO heeft twee afdelingen van de 166 (op 64 scholen) met onvoldoende resultaten. Op één school daarvan was de resultatenontwikkeling zodanig positief dat wij geen onderzoek hebben gedaan. De andere afdeling, de havo van het Sondervick College, is na onderzoek Zeer zwak bevonden vanwege onvoldoende resultaten en een onvoldoende onderwijsproces (voor deze afdeling is een afzonderlijk rapport geschreven). Eén afdeling stond onder geïntensiveerd toezicht vanwege een onvoldoende onderwijsproces. Deze afdeling is sinds februari 2019 weer van voldoende kwaliteit.

Bewaking examinering en toetsing

De bewaking van de kwaliteit van de examinering ligt in de handen van de (bovenschoolse) rectoren/algemeen directeuren. Deze worden volledig gemandateerd voor een deugdelijke uitvoering van de examinering. Het bestuur gebruikt signalen en klachten om eventuele kwetsbaarheden en tekortkomingen in beeld te krijgen. Gezien de wijze waarop rectoren/algemeen directeuren verantwoording afleggen zullen mogelijke kwetsbaarheden en risico's in beeld komen bij het bestuur als deze bij de scholen in beeld zijn. Naast de verantwoording door rectoren/algemeen directeuren is er geen

overkoepelende systematiek op bestuursniveau voor het in beeld brengen en borgen van dit onderdeel van het onderwijsproces.

Op basis van signalen hebben wij bij één school de standaard toetsing en afsluiting (OP8) onderzocht. Deze standaard is na onderzoek op deze locatie als Voldoende beoordeeld.

KA2 Kwaliteitscultuur

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

Ons Middelbaar Onderwijs kent een goede professionele kwaliteitscultuur, en functioneert transparant en integer. Er is sprake van een verbeteringsgerichte cultuur die op alle bezochte scholen en bij bestuur zichtbaar en merkbaar is. De kwaliteitscultuur waarderen wij als Goed.

Vertrouwen, verantwoording en verbeteringsgerichtheid

Bij OMO is vertrouwen een sleutelwoord. Rectoren/algemeen directeuren krijgen veel professionele ruimte. Verantwoording leggen ze onder andere af in de jaargesprekken met het bestuur. In deze gesprekken van rectoren/algemeen directeuren met de Raad van Bestuur worden zowel kwantitatieve als kwalitatieve gegevens gebruikt. Het bestuur krijgt zowel op formele als meer informele manier informatie. Dit gebeurt op het bestuursbureau, maar ook op de scholen zelf waar de RvB frequent aanwezig is om met betrokkenen formele en informele gesprekken te voeren. Bovendien kunnen signalen kunnen aanleiding geven om te interveniëren.

Een ander sleutelwoord is verbeteringsgerichtheid. Dit aspect is zowel op bestuursniveau als op de scholen zichtbaar en merkbaar. Op bestuursniveau zien we de verbeteringsgerichtheid duidelijk terug. Voorbeelden hiervan zijn de mogelijkheden voor scholing, intervisie en innovatie. Van onderwijsondersteunend personeel tot en met rectoren/algemeen directeuren zijn er op tal van gebieden uitgebreide scholingsmogelijkheden die zeer gewaardeerd worden. Er zijn tevens uitgebreide mogelijkheden voor intervisie en netwerken op alle niveaus. Dit levert een stimulans tot verdere professionalisering. De adequate ondersteuning vanuit het bestuursbureau wordt zeer gewaardeerd door scholen en andere gremia zoals de GMR. De verbeteringsgerichtheid is ook zichtbaar in de verdere ontwikkeling van instrumenten zoals die voor een (lange termijn) strategische formatieplanning. Bestuurlijke visitaties leveren daarnaast een bijdrage aan reflectie op bestuursniveau.

Rectoren/algemeen directeuren zijn de spil die de verbeteringsgerichtheid en goed onderwijs op de scholen moeten realiseren. Zoals eerder al gezegd steekt OMO veel tijd en energie in de selectie en professionele ontwikkeling van hen. Rectoren/algemeen directeuren genieten veel vertrouwen. Het is ook duidelijk waarover en hoe ze zich kunnen en moeten verantwoorden. Binnen het kader

van OMO krijgen ze de professionele ruimte om de schooleigen koers te bepalen.

Is er sprake van een verbeteringsgerichte cultuur in de scholen?

Op alle scholen die wij bezocht hebben is de verbeteringsgerichte cultuur die het bestuur voor staat zichtbaar. De mate waarin de verbeteringsgerichte cultuur is terug te zien in de praktijken op de scholen wordt (deels) zichtbaar in onze oordelen en waarderingen. Alle scholen en ook andere gremia zoals de GMR, maken gebruik van de ondersteuning vanuit het bestuursbureau. Alle rectoren/algemeen directeuren die wij gesproken hebben maken gebruik van de netwerken binnen OMO. Dit geldt ook voor een deel van het middenkader en de docenten. Op alle scholen waar wij geweest zijn, zijn er docenten die gebruik maken van de AOS (academische opleidingsscholen) en de mogelijkheden voor kennisdeling en kennisontwikkeling die deze bieden.

Draagt de verbeteringsgerichte cultuur bij aan goed onderwijs?

De verbeteringsgerichte cultuur leidt op enkele scholen wel, maar op de meeste scholen (nog) niet tot lessen die overtuigend ruimschoots boven basiskwaliteit uitsteken. De doorwerking tot in het klaslokaal is met andere woorden op een deel van de scholen slechts beperkt zichtbaar. Op twee afdelingen is het didactisch handelen als Goed gewaardeerd. Gezien het geringe aantal zijn hier geen harde conclusies uit te trekken over de succesfactoren. Wat we zien is dat op deze twee scholen de visie is vertaald in duidelijke gedragsverwachtingen van docenten. Deze gedragsverwachtingen worden gemonitord en docenten en ander personeel worden aangesproken op ongewenst gedrag. Ook door elkaar. Daarnaast brengt de schoolleiding, met name het middenkader tijd op de werkvloer door, geeft docenten daar feedback en praat daar met leerlingen, leerkrachten en ander personeel.

Het vertalen van de visie in gedragsverwachtingen, het monitoren daarvan en het geven van gerichte feedback aan docenten op basis van deze verwachtingen zien we nadrukkelijker terug bij scholen met een goede kwaliteitscultuur. Bovendien is er op scholen met een goede kwaliteitscultuur een groter reflectief vermogen binnen de schoolleiding, wordt resultaatgericht werken meer gestimuleerd en worden aan analyses duidelijker consequenties verbonden.

Bekwaam en bevoegd personeel

Het bestuur van OMO streeft ernaar bekwaam en bevoegd personeel op de scholen te krijgen en slaagt daar over het algemeen ook in. Om de bekwaamheid van het personeel te vergroten ontplooit het bestuur tal van mogelijkheden daartoe. Ook het onderwijsondersteunend personeel heeft talloze mogelijkheden om via scholing de eigen vaardigheden te vergroten. Op de factsheets is te zien welk deel van de lessen wordt verzorgd door bevoegde docenten.

KA3 Verantwoording en dialoog

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen (KA3)?

Ons Middelbaar Onderwijs legt intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog. Gesprekspartners die wij hebben gesproken waarderen de manier waarop deze dialoog gevoerd wordt. Gezien de wijze waarop OMO verantwoording aflegt en de dialoog voert waarderen wij de standaard 'verantwoording en dialoog' als Goed.

Governance structuur

Ons Middelbaar Onderwijs is een vereniging. De ledenraad is dan ook het hoogste orgaan. Het systeem met verschillende gremia zorgt voor voldoende checks en balances en daardoor de mogelijkheid voor kritische tegenspraak. De Raad van Toezicht bijvoorbeeld legt verantwoording af aan de ledenraad. De ledenraad benoemt de RvT. In de RvT zit ook namens de oudergeleding en namens de leerlinggeleding een afvaardiging. De Raad van Bestuur legt verantwoording af aan de ledenraad en aan de RvT. Deze laatste voert ook een kritische dialoog met de RvB. De RvB voert ook een actieve dialoog met de GMR waarin ook de ouders en leerlingen vertegenwoordigd zijn. Op deze wijze heeft OMO een goed functionerend systeem van medezeggenschap, inspraak en tegenspraak georganiseerd.

De rol van de schoolleiders, het CSO (centraal schoolleidersoverleg) en de scholen is verankerd in het reglement .

De taken en verantwoordelijkheden zijn in diverse governance documenten (reglementen, statuten) vastgelegd. De integriteitscode 'Goed Handelen' speelt hierbij een centrale rol. De ledenraad heeft twee keer per jaar een gesprek met de RvB. De ledenraad draagt hiervoor thema's aan. De RvT is bij deze gesprekken ook vertegenwoordigd. Ons Middelbaar Onderwijs hanteert een eigen integriteitscode 'Goed handelen' en brengt eens per jaar een uitgebreid jaarverslag uit, met daarin ook verslagen van de RvT, de GMR en de ledenraad. Een geanoniseerd jaarverslag van de klachtenafhandeling wordt verspreid onder rectoren/algemeen directeurs om ervan te leren.

Een actieve dialoog

OMO voert een actieve dialoog met gemeenten onder andere over behoud van onderwijsvoorzieningen en om zo schoolgebouwen te kunnen bouwen die aansluiten bij de eigen visie op onderwijs. In het merendeel van de scholen kunnen personeel en leerlingen hier al van genieten. Het bestuur stimuleert daarnaast rectoren/algemeen directeurs om zich aan te sluiten bij lokale netwerken en bevraagt ze op hun participatie in de samenleving.

OMO heeft contacten met de lerarenopleidingen. Zij ziet het als haar taak om bij te dragen aan de opleiding van nieuwe leraren en stimuleert scholing van (nieuwe) docenten. Het (toekomstige) gebrek aan academisch geschoolde eerstegraads docenten ziet zij als een risico. Middels subsidies en samenwerking met lerarenopleidingen neemt OMO haar maatschappelijke verantwoordelijkheid om het aantal (eerstegraads) docenten te doen toenemen.

Overige wettelijke vereisten

Ouderbijdrage

Het bestuur heeft onderzoek gedaan naar de ouderbijdrage die de scholen in rekening brengen en heeft een notitie opgesteld 'uitgangspunten ouderbijdrage' met richtlijnen voor de scholen. De richtlijnen moeten er toe leiden dat alle leerlingen aan alle activiteiten kunnen deelnemen. Er staat duidelijk beschreven waar scholen wel en geen kosten voor kunnen rekenen. Alleen extra kosten (*out of pocket*-kosten) kan de school doorberekenen. Het bestuur spreekt scholen aan die zich niet aan de richtlijnen houden. In de notitie staat duidelijk wat de volgens wetgeving al dan niet geëist kan worden als het gaat om laptops en ipads. Bij een aantal scholen is echter op de website of in de schoolgids niet voldoende inzichtelijk dat ouders niet verplicht zijn een ipad of laptop aan te schaffen.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het Financieel beheer op de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid. Wij geven in beginsel geen oordeel over financiële doelmatigheid.

De financiële continuïteit en rechtmatigheid zijn beide beoordeeld als 'voldoende'. Het financieel beheer is dan ook beoordeeld als 'voldoende'.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel	
FB3 Rechtmatigheid		•

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel zijn de financiële kengetallen van het bestuur uit de jaarverslaggeving over de afgelopen en de toekomstige drie jaren afgezet tegen de signaleringswaarden ('indicatie') die wij

gebruiken in onze jaarlijkse risicodetectie.

	Indicatie	Realisatie			Begroting			
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	0,39	0,38	0,33	1,37	0,97	0,75	0,76
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,46	0,50	0,46	0,35	0,30	0,30	0,30
Weerstandsvermogen	< 5%	25,85%	25,01%	24,23%	24,15%	24,97%	24,76%	24,72%
Huisvestingsratio	> 10%	5,69%	5,81%	5,49%				
Rentabiliteit	< 0%	3,21%	-0,40%	-1,42%	0,63%	0,37%	-0,04%	3,21%

De tabel bevat geen indicatie van financiële risico's voor de continuïteit van het onderwijs binnen nu en twee jaar. Wij beoordelen de financiële continuïteit als 'voldoende' met de volgende toelichting gebaseerd op ons onderzoek.

Liquiditeit

De liquiditeit zal de komende jaren naar verwachting toenemen als gevolg van de financieringsbehoefte in verband met toekomstige investeringen. Hierbij zijn reeds financieringsarrangementen tegen voor OMO gunstige condities aangegaan die op korte termijn kunnen worden aangesproken. Bij het realiseren van de investeringen zal de liquiditeit dalen. Mogelijk zal de current ratio niet voldoen aan de ondergrens die door de inspectie wordt gehanteerd zoals in eerder het geval was. Het is de strategie van OMO om de liquiditeit op het door hen gewenste niveau te houden onder andere via rekening courant waarbij tevens rekening wordt gehouden met de normen die door externe financiers worden gesteld. Alle scenarioanalyses van OMO wijzen uit dat zij over voldoende liquiditeit beschikt.

Rentabiliteit

De ontwikkelingen van de leerlingenaantallen, een daling van circa 8,5 % tot en met 2022, zet de exploitatie verder onder druk en komt per saldo uit op een negatief resultaat voor 2018-2022 is de geactualiseerde verwachting van OMO. Om tot een sluitende begroting te komen is een aantal bezuinigingen opgenomen vooral door taakstellingen in de formatie. Het natuurlijk verloop van de formatie zal bij een aantal scholen ontoereikend zijn om de taakstelling te kunnen realiseren. Ook is sprake van een timingsverschil tussen het natuurlijk en gewenste moment van uitstroom die het streven naar een sluitende exploitatie zullen bemoeilijken. OMO zet in op een reductie van de formatie van circa 12% in de periode 2018-2023. Strategische personeelsplanning gericht

op het inzichtelijk maken van de gewenste en aanwezige personeelssamenstelling (kwantitatief en kwalitatief) maakt deel uit van deze exercitie. Het uitgangspunt is dat na 2023 de rentabiliteit van OMO weer zwart moet kleuren.

Solvabiliteit/Weerstandsvermogen

Binnen OMO wordt gestuurd op solvabiliteit en daarvan afgeleid op weerstandsvermogen. De streefwaarde van de het weerstandsvermogen van scholen bedraagt op dit moment 8%. Op verenigingsniveau is sprake van een streefwaarde van 18%. Het bovengenoemde verwachte negatieve resultaat voor de komende periode zal leiden tot een daling van het weerstandsvermogen, te weten: 23% in 2023. Het kengetal voldoet aan de streefwaarde van OMO en aan die van de inspectie.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over de financiële doelmatigheid. Wel gaan wij zo nodig het gesprek aan over onderwerpen die de doelmatigheid raken. Bij Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs kwamen de volgende onderwerpen aan de orde:

Intern toezicht op doelmatige aanwending van rijksmiddelen

Volgens artikel 24e1 van de WVO is het de wettelijke taak van het bevoegd gezag om onafhankelijk en deugdelijk intern toezicht mogelijk te maken. Bevoegdheden die hij moet beleggen bij de raad van toezicht zijn onder meer, dat deze toe moet (kunnen) zien op de doelmatigheid van besteding van rijksmiddelen. De raad van toezicht legt verantwoording af over de uitoefening van zijn wettelijke taken en van zijn bevoegdheden in het bestuursverslag. Een verantwoording over het intern toezicht op doelmatigheid, hebben wij niet aangetroffen in het bestuursverslag over 2017. Wij verzoeken de raad van toezicht aandacht te besteden aan de wijze waarop hij invulling geeft aan toezicht op doelmatigheid van de besteding van rijksmiddelen in de bestuursverslagen vanaf 2018. Omdat dit aspect van het interne toezicht op dit moment sectorbreed nog in ontwikkeling is, vinden wij het vooralsnog niet gepast om naast dit verzoek ook een expliciete herstelopdracht te geven.

Financiële rechtmatigheid

We beoordelen de financiële rechtmatigheid voor Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs als voldoende. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountants uit het eerstelijns-toezicht op de financiën van het onderwijs. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid.

In het onderzoek bij Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs leidt de

weging van de beschikbare informatie tot een positief oordeel.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
Geen tekortkomingen		
Scholen		
Sint-Janslyceum Geen tijdige (herhaal) melding van ongeoorloofd verzuim (art.21 tweede lid van de Leerplichtwet 1969 en art. 27a en 28a van de WVO).	Het bestuur draagt binnen drie maanden na de vaststellingsdatum van het rapport zorg voor een tijdige (herhaal) melding van ongeoorloofd verzuim.	Wij voeren ten minste zes maanden na de vaststellingsdatum van het rapport een herstelonderzoek uit.
De procedure m.b.t de schorsing van leerlingen wordt niet (volledig) gevolgd (art. 13 van het IB).	Het bestuur draagt er zorg voor dat aan de wettelijke bepalingen wordt voldaan Wij verwachten dat het bestuur zich over het herstel binnen drie maanden na vaststelling van het rapport verantwoordt.	Wij bestuderen de verantwoording.
Merletcollege Cuijk Het percentage vsv is niet in de schoolgids opgenomen (art. 24a, eerste lid onder a van de WVO)	Het bestuur draagt er zorg voor dat de eerstvolgende schoolgids het percentage leerlingen dat de school zonder diploma verlaat bevat.	Wij controleren de eerstkomende schoolgids op dit punt.
Varendonck Het stelsel van kwaliteitszorg is ontoereikend om de kwaliteit van het onderwijs te behouden dan wel te verbeteren. (art 23a WVO)	Het bestuur draagt er zorg voor dat de tekortkoming wordt hersteld.	Tijdens het volgende vierjaarlijks onderzoek naar bestuur en scholen controleren wij dit.
OMO sg Tongerlo, locatie Da Vinci College Informatie binnen de school is niet altijd voor belanghebbenden beschikbaar. Dit geldt zowel voor beleidsinformatie als informatie over leerlingen. Daarnaast zijn interventies van de school niet altijd gericht op het ontwikkelingsperspectief van leerlingen en daarmee op de ononderbroken ontwikkeling. (art 23a WVO; art 15 inrichtingsbesluit WVO; art 26 lid 6 WVO)	Het bestuur draagt er zorg voor dat de tekortkoming wordt hersteld.	Tijdens het volgende vierjaarlijks onderzoek naar bestuur en scholen controleren wij dit.
2College Jozefmavo De schoolgids voldoet niet aan de eisen die de wet hieraan stelt (art 24aWVO). De school krijgt hiervoor een herstelopdracht.	Het bestuur draagt er zorg voor dat de tekortkoming wordt hersteld.	Tijdens het volgende vierjaarlijks onderzoek naar bestuur en scholen controleren wij dit.

3. Resultaten verificatieonderzoek

3.1. Hanze College, vmbo-k

Het onderzoek is uitgevoerd in samenloop met het onderzoek naar het SWV VO Breda e.o.

Vanwege de samenloop zijn alleen de standaarden Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2), Extra ondersteuning (OP4) en Samenwerking (OP6) onderzocht.

Context

Het Hanze College te Oosterhout kent drie afdelingen; de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg en de mavo (vmbo-gt). Het Hanze College heeft ongeveer 460 leerlingen. De meeste leerlingen op het Hanze College nemen deel aan de basisberoepsgerichte leerweg. Bijna de helft van de leerlingen valt binnen de ondersteuningsstructuur van het lwoo.

De school maakt deel uit van de Kwadrant Scholengroep onder het bestuur van OMO.

Verbeteringsgerichtheid

De verbeteringsgerichtheid die het bestuur voorstaat, zien en horen we terug met betrekking tot het streven naar continu verbeteren van de ondersteuning van de leerlingen. Dit vindt plaats door een team van mentoren, remedial teachers en de ondersteuningsfunctionaris. Verbeteringsgerichtheid zien we eveneens terug met betrekking tot het bevorderen van het onderwerp burgerschap.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding			<i>h</i>
OP4 Extra ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De wijze waarop het Hanze College de leerlingen volgt en begeleidt, is van goede kwaliteit.

De school verzamelt vanaf binnenkomst op grondige wijze informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen. De school vergelijkt deze informatie met de verwachte ontwikkeling. Deze informatie en vergelijking maken het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen en de afstemming vindt systematisch en gedegen voor iedere leerling plaats. Dit is terug te zien in de lessen. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs, analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke

verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er moet gebeuren om eventuele achterstanden bij leerlingen te verhelpen. Voor leerlingen die achterstanden hebben is het onderwijs zo ingericht dat zij op structurele en herkenbare wijze aandacht krijgen bij het bestrijden van die achterstanden.

Voor alle leerlingen gebruikt men informatie uit de basisschool. Taal en rekenen hebben daarnaast een eigen toetsystematiek en men volgt de voortgang. We hebben dat in de lessen kunnen zien. Er is een taalachterstandenbeleid.

De wijze waarop het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen staat in het schoolplan.

Leerlingen voelen zich op hun plek, het is een prettige school, regels worden consequent gehanteerd.

Leerlingen horen van de mentor of zij ingedeeld zijn voor een extra les, ook kunnen ze zelf vragen om ondersteuning. De mentor is voor de leerling het aanspreekpunt. We hebben een positief beeld van het functioneren van het mentoraat op deze school.

De dossiers van de leerlingen zijn in orde, de benodigde informatie is aanwezig en voldoende om het onderwijs af te stemmen op de behoefte van de leerling.

Het digitale leerlingvolgsysteem vormt de spil van het dagelijkse onderwijs. Niet veel leerlingen hebben een ontwikkelingsperspectiefplan. Dat stelt de school pas op als er echt bijzondere zaken aan de hand zijn waarvoor ambulante begeleiding noodzakelijk is. Wel zijn er veel leerlingen met een groeidocument.

OP4 Extra ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding. De wijze waarop het Hanze College de leerlingen extra ondersteuning biedt, is van voldoende kwaliteit.

Voor leerlingen die structureel een onderwijsaanbod nodig hebben op een ander niveau dan de leeftijdsgroep, biedt de school een passend onderwijsaanbod, ondersteuning en begeleiding gebaseerd op de mogelijkheden van de desbetreffende leerling.

De ondersteuning is gericht op een ononderbroken ontwikkeling van de leerling en is vastgelegd in een groeidocument. De school evalueert periodiek of het aanbod van de ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel (sop) vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en wat de school daarvoor kan aanbieden in aanvulling op de door het samenwerkingsverband omschreven basisondersteuning zoals die voor alle scholen in het samenwerkingsverband geldt.

Ondanks dat er een breed aanbod van ondersteuning is, kan het Hanze College voor meer leerlingen een opp (ontwikkelingsperspectiefplan) maken. Wij zien dat alleen gebeuren bij leerlingen met ambulante begeleiding van buiten de school. Het groeidocument biedt weliswaar houvast, echter voor de leerling die extra ondersteuning nodig heeft, is het verplicht om in een ontwikkelingsperspectief de ondersteuning vast te leggen die nodig is om tot het uitstroomperspectief te komen.

De wettelijke basis is als volgt:

Extra ondersteuning – artikel 26 eerste lid WVO;

Ontwikkelingsperspectief – artikel 26 derde lid WVO;

Uitstroomperspectief – artikel 26 vijfde lid WVO en artikel 15c

Inrichtingsbesluit WVO

We verwachten van de school dat zij nauwkeuriger afweegt of een opp noodzakelijk is.

OP6 Samenwerking

De school werkt samen met partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven. De wijze waarop het Hanze College samenwerkt is van voldoende kwaliteit.

De school werkt samen met andere scholen voor voortgezet onderwijs in het regionale samenwerkingsverband van de Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Breda en omgeving. Het Hanze- College maakt deel uit van het bestuur OMO en het schoolbestuur laat zich in het samenwerkingsverband vertegenwoordigen door het Munnikenheide College.

Er is effectief overleg met andere scholen in de gemeente en met de gemeente Oosterhout zelf over het bestrijden van onderwijsachterstanden bij leerlingen, het bevorderen van integratie en het voorkomen van segregatie en over inschrijvings- en toelatingsprocedures. Het Hanze College maakt deel uit van de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en neemt actief daaraan deel.

De directeur van de school is actief in de academische werkplaats die zich richt op het bevorderen van burgerschapseducatie. In dat kader heeft het afgelopen jaar een collegiale visitatie met een school in Nijmegen plaatsgevonden.

Het Hanze College zet voormalige ambulant begeleiders uit het voortgezet speciaal onderwijs in voor individuele ondersteuning van leerlingen. Dit vindt plaats door observaties, het verzamelen van gegevens en het maken van aanbevelingen voor de leraren.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.2. Eckartcollege, vmbo-gt

Context

Het Eckartcollege is een school voor mavo, havo en vwo in Eindhoven en telt 1544 leerlingen. De directie bestaat uit drie adjunct-directeuren en een directeur. De rector is tevens rector van het Nuenens College. Er hebben zich recent enkele wijzigingen in de samenstelling van de directie voorgedaan.

Het Eckartcollege bestaat uit meerdere gebouwen met een apart brugklasjegebouw. Hierdoor is er, ondanks het hoge leerlingenaantal, een sfeer van kleinschaligheid.

Verbeteringsgerichtheid

De verbeteringsgerichtheid die het bestuur voorstaat, horen en zien we in de school terug. We horen het terug in de gesprekken waarbij duidelijk wordt dat de docenten onderzoeks- en oplossingsgericht zijn en steeds op zoek naar een optimale leersituatie voor leerlingen. Het team bespreekt structureel met elkaar hoe het onderwijs verbeterd kan worden en met name wat de docent zelf kan doen om de kwaliteit te verhogen. De verbeteringsgerichtheid zien we ook in de lespraktijk terug. We zien dat vooral in het aanbod, in het pedagogisch-didactisch klimaat en de structuur van de lessen.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			<i>g</i>
OP3 Didactisch handelen			<i>g</i>

OP1 Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen in voldoende mate voor op vervolgonderwijs en de samenleving. We waarderen deze standaard op de afdeling vmbo-gt als Goed, omdat de basiskwaliteit op orde is en de school de eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze realiseert: de school heeft heldere eigen ambities voor het vormgeven van het aanbod in vakken als Bètachallenge, en Vormgeving en Media.

De school heeft een op de kerndoelen gebaseerd aanbod en heeft de doelen voor het onderwijs en de opbouw van het aanbod beschreven in het schoolplan.

Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen en is evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verspreid.

Het aanbod omvat ook de referentieniveaus taal en rekenen. De school heeft een taalaanbod dat afgestemd wordt op de onderwijsbehoefte van leerlingen. Het niveau van de leerlingen bepaalt de school mede op basis van methode-onafhankelijke toetsen. In de bovenbouw is het aanbod voor taal gericht op het begrijpen van de teksten. Voor taal en rekenen zijn er ook hulplessen.

De school ontplooit activiteiten op het gebied van LOB, alle afdelingen hebben een LOB-programma, en het Eckartcollege biedt een grote variëteit aan activiteiten om actief (wereld)burgerschap te stimuleren. Het onderwijs draagt hierdoor bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Een eigen aspect van kwaliteit is het realiseren van betekenisvol onderwijs. De afdeling realiseert dit overtuigend door het aanbod van de vakken BètaChallenge (Technologie & Toepassing) en Vormgeving & Media (voorheen tekenen) op de mavo. Leerlingen kunnen hier werken aan levensechte en eigen leervragen. Bedrijven worden de school binnen gehaald en presenteren problemen waar leerlingen oplossingen voor kunnen bedenken op basis van zelf geformuleerde leervragen. Dit leidt tot een betere voorbereiding op vervolgonderwijs en maatschappij en verhoogt de motivatie van leerlingen.

OP3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen op het Eckartcollege draagt in voldoende mate bij aan het leren en de ontwikkeling van leerlingen. Daarnaast weet de school op overtuigende wijze haar eigen ambities op het gebied van didactiek te realiseren. We waarderen de standaard als Goed.

De leraren plannen hun didactisch handelen met behulp van informatie die ze over leerlingen hebben.

De docenten zorgen voor gestructureerde lessen, met een logische opbouw en een goede balans tussen aandacht en ontspanning, waardoor leerlingen actief en betrokken blijven. De lessen zijn van voldoende niveau en de leraren zorgen ervoor dat leerlingen zich het totale leerstofaanbod eigen kunnen maken.

De docenten hebben met elkaar een speciale mavo-didactiek ontwikkeld. De kijkwijzer van de school (voor elke afdeling is er een kijkwijzer met een eigen focus) geeft een aantal specifieke leerlingkenmerken, en richt zich vervolgens op het gewenste docentgedrag. Elementen als structuur, duidelijke uitleg, herhaling, de pedagogische relatie, consequent zijn en het bekrachtigen van goed gedrag zien we terug in vrijwel alle geobserveerde lessen. In de lessen zijn docenten vooral gericht op het ondersteunen van leerlingen die extra uitleg nodig hebben. We zien hier nog ruimte voor ontwikkeling op het gebied van extra uitdaging voor individuele leerlingen die de leerstof makkelijk verwerken.

Bij vragen die leerlingen stellen wordt de vraag doorgespeeld naar anderen, of de leerling zelf aan het denken gezet. We zien dat docenten focus aanbrengen in hun lessen door op zoek te gaan naar de essentie van de leerstof. Door een juiste dosering kan de stof goed opgenomen worden en door herhaling zorgt de docent voor beklijving van het geleerde. De docenten maken veel gebruik van ervaringsleren om de motivatie van de leerlingen te vergroten: zij bieden contextrijke lessen met de nadruk op de eigen belevingswereld van de leerlingen.

Alle docenten werken met een toetsevaluatie-instrument waardoor de leerling inzicht heeft in zijn succes op reproductie, toepassing en inzichtsvragen. Veel docenten bouwen zelfreflectie in in hun onderwijsprogramma. Hiermee vergroten docenten het eigenaarschap van het leerproces bij leerlingen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			<i>h</i>
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>h</i>

KA1 Kwaliteitszorg

Het Eckartcollege heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat ruim toereikend is voor de bewaking en verbetering van de onderwijskwaliteit. De wijze waarop het Eckartcollege haar stelsel van kwaliteitszorg in de praktijk brengt, waarden we als Goed.

Allereerst voldoet het Eckartcollege aan de eisen die de wet aan kwaliteitszorg op scholen stelt. Het stelsel van kwaliteitszorg staat uitgewerkt in het schoolplan. Er is sprake van een cyclisch systeem waarin de schoolleiding de kwaliteit van zowel het onderwijsproces als de leerresultaten bewaakt en bevordert. Er wordt regelmatig geëvalueerd of de doelen worden gehaald en als de kwaliteit tekortschiet, analyseert de schoolleiding of de sectie hoe dit komt. Een voorbeeld hiervan is het gebruik van Wolf-analyses van de examenresultaten. Op basis hiervan past de sectie het lesprogramma aan, als daar reden voor is. Op het Eckartcollege is sprake van gedeeld leiderschap; ook docenten voelen zich verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. Initiatieven voor schoolbrede verbetering komen meestal vanuit de docenten. In werkgroepen worden voorstellen uitgewerkt en in de praktijk getoetst. Ervaringen worden gedeeld in studiedagen en na evaluaties worden verbeteringen aangebracht in de oorspronkelijke concepten. De schoolleiding monitort deze ontwikkelingen door het scheppen van kaders die vooral betrekking hebben op de richting die in het schoolplan is aangegeven. Daarnaast zorgt de schoolleiding voor begrenzing van het aantal initiatieven, om docenten te beschermen tegen willekeur en overmatige belasting.

Het gevoel van kleinschaligheid dat het Eckartcollege op de afdeling weet te realiseren, ondanks de grootte van de school, zorgt ervoor dat de teamleden sterk betrokken zijn bij het onderwijsproces en veel met elkaar delen. Er wordt vooral van elkaar geleerd door good practice te delen en door veel bij elkaar binnen te lopen. De schoolleiding weet voldoende over de kwaliteit van het onderwijsproces omdat ze veel op de werkvloer is. Lesbezoeken worden afgelegd in het kader van beoordelingen, en dat is bij zittend personeel niet zo frequent, maar door de vele gesprekken en open cultuur is de schoolleiding wel voldoende geïnformeerd. Ook worden er tevredenheidsonderzoeken gehouden onder ouders, medewerkers en leerlingen. Een aandachtspunt hierbij is dat de response van leerlingen verhoogd kan worden als de afname van de enquêtes beter wordt ingericht door leerlingen onder schooltijd de vragenlijsten te laten invullen. Als daar aanleiding voor is, onderzoekt de schoolleiding de oorzaken van tegenvallende resultaten van deze enquêtes, en stuurt op verbetering.

KA2 Kwaliteitscultuur

Het Eckartcollege kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

We waarderen de standaard als Goed.

Allereerst voldoet de school aan de basiskwaliteit die de wet stelt. De school heeft een integere en transparante organisatiecultuur en zorgt voor bevoegd en bekwaam personeel. In het schoolplan is het personeelsbeleid beschreven. Docenten en schoolleiding zijn transparant over hun eigen functioneren. Fouten maken mag. Als een teamlid ergens mee worstelt wordt dit gedeeld met collega's en leidinggevende zodat er gericht gebruik gemaakt kan worden van de expertise van anderen.

Er is ruime facilitering voor professionalisering, docenten worden in de gelegenheid gesteld zich verder te bekwamen door zowel intern van elkaar te leren als extern aan hun professionalisering te werken.

Daarnaast zien we dat de school eigen ambities op overtuigende wijze realiseert. De verbeteringsgerichtheid zien we terug in de houding van schoolleiding en docenten; zij zijn allen gericht op ontwikkeling. We constateren dat de teamleden sterk onderzoeksgericht zijn. De onderzoeken die via de AOS (Academische opleidingsscholen) worden uitgevoerd helpen de school om mythes te ontkrachten en te weten te komen waar eventuele problemen zich echt voordoen. De teamleden zijn oplossingsgericht. Tijdens het onderzoek is er geen enkele vorm van externe attributie of klacht gehoord. Als zich een probleem voordoet, bijvoorbeeld met een klas waar de werkhouding te wensen overlaat, doet men onderzoek naar mogelijke oorzaken door gesprekken met de betrokken leerlingen en docenten te voeren en vervolgens afspraken te maken over het docentgedrag. Docenten die hier ondersteuning bij nodig hebben, krijgen die vervolgens. Op deze wijze stuurt men met elkaar op een gebied waar men daadwerkelijk invloed heeft.

Het team werkt samen op basis van een ruime mate van autonomie en vertrouwen. Dit heeft als resultaat dat docenten ruimte krijgen om hun eigen kwaliteiten maximaal te ontplooiën en levert een diversiteit op die voor leerlingen een boeiende afwisseling in hun schooldag biedt.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.3. Fioretti College, vmbo-gt

Context

Het Fioretti College kent vier afdelingen; praktijkonderwijs, een basisberoepsgerichte leerweg, een kaderberoepsgerichte leerweg en een mavo. Deze afdelingen zijn allen gevestigd in Veghel. Hierdoor kan het Fioretti College combinatie klassen basisberoeps- praktijkonderwijs en mavo-kaderberoeps aanbieden. De mavo (vmbo-gt) afdeling heeft ongeveer 300 leerlingen. Op het Fioretti College zitten in totaal 1250 leerlingen.

Het Fioretti College en het Zwijsen College (ook gevestigd in Veghel) worden aangestuurd door een algemeen directeur. Het Fioretti College wordt verder aangestuurd door een locatiedirecteur en drie afdelingsdirecteuren. Hiernaast zijn er twee directieleden met bedrijfsvoering en onderwijs in portefeuille.

Verbeteringsgerichtheid

De verbeteringsgerichtheid die het bestuur voorstaat, horen we in de school terug. We horen het terug in de gesprekken waarbij duidelijk wordt dat docenten en schoolleiding gezamenlijk werken aan verbetering van de kwaliteit van het onderwijs met betrekking tot de lessen, de extra ondersteuning voor leerlingen. Daarnaast zien we de verbeteringsgerichtheid terug in hoe de nieuwe organisatiestructuur is ontwikkeld.

De verbeteringsgerichtheid zien we in de praktijk terug. Zo zien we 'de 5 rollen van de docent' terug in de meeste lessen en de extra ondersteuning in de aanpak van het TeamOndersteuningFioretti (TOF) en de Koersklassen. Tot slot zien we dat docenten worden betrokken bij ontwikkelingen in de school.

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		•	
OP4 Extra ondersteuning			✍

OP3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren draagt in voldoende mate bij aan het leren en de ontwikkeling van de leerlingen. We beoordelen deze standaard als Voldoende. De verbeteringsgerichtheid zoals de school die voor ogen staat zien we voor een groot deel terug in de lespraktijk.

De lessen verlopen in een opmerkelijk rustige en vriendelijke sfeer. Er is zichtbaar sprake van een positief en veilig pedagogisch klimaat en een prettige interactie tussen de docenten en de leerlingen.

Met name in de onderbouw hebben we lessen gezien met een duidelijke structuur en opbouw. Aan het begin van de les (de kop) presenteren de docenten niet alleen de opbouw maar ook het leerdoel van de les en de leerlingen worden hierin meegenomen. De afsluiting van de les kan aan kracht winnen als de docent samen met de leerlingen terugblijkt op het geleerde. In de meeste door ons geobserveerde lessen, wordt de les afgesloten met het opgeven van het huiswerk of het gaan van de bel, zonder reflectie op het leerdoel.

In veel van de lessen zien we dat leerlingen geactiveerd worden doordat de docent voor afwisseling in werkvormen zorgt. Ook zien we dat docenten er in slagen leerlingen te activeren door de juiste vragen te stellen om hiermee leerlingen zelf over bepaalde oplossingen te laten nadenken. Daarnaast is er een aantal docenten die de leerlingen motiveert voor een onderwerp door de actualiteit de klas in te halen middels een gesproken of geschreven nieuwsbericht.

Daarnaast hebben we ook lessen in de bovenbouw gezien waar de uitleg en instructie van de docent soms te veel tijd in beslag neemt waardoor leerlingen iets onrustiger worden. Waar in de onderbouw de lessen het directe instructiemodel volgen, zien we in de bovenbouw een minder duidelijke structuur en niet altijd volledige directe instructie van de docenten. Het gevolg is dat sommige leerlingen moeite hebben met het ontbreken van eenduidigheid en de vrijheid die ze op deze manier geboden wordt.

Afstemmen op de verschillen tussen leerlingen hebben wij met name kunnen waarnemen in de koersklassen. In de reguliere lessen hebben we voornamelijk voorbeelden gezien van verlengde instructie. Afstemming op tempo en verwerking is minder zichtbaar in deze lessen.

Het Fioretti College heeft de afgelopen tijd geïnvesteerd in “de ideale Fioretti les” en “de vijf rollen van de docent”. In alle lessen zien we de docent de rol van gastheer/gastvrouw met verve vervullen. De docenten zijn sterke pedagogen. We hebben geconstateerd dat docenten en leerlingen respectvol met elkaar omgaan in de les. De

school geeft zelf aan nog zoekende te zijn naar de juiste invulling van maatwerk. We hebben in een aantal lessen al mooie voorbeelden gezien van afstemming op instructie, tempo en verwerking maar dit is niet zichtbaar in alle lessen.

OP4 Extra ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding. Wij waarderen deze standaard als Goed omdat de school aan de basiskwaliteit voldoet en daarnaast de eigen aspecten van kwaliteit realiseert.

In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) schooljaar 2018-2019 is vastgelegd hoe de basisondersteuning is ingericht, waarbij twee ondersteuningsniveaus worden onderscheiden: regulier onderwijsproces en trajectvoorziening. Voor leerlingen die structureel een onderwijsaanbod nodig hebben op een ander niveau, zijn koersklassen ingericht (vmbo-b/vmbo-k/vmbo-gt en vmbo-gt/havo/vwo). Het aanbod, de ondersteuning en de begeleiding binnen die koersklassen zijn gericht op een ononderbroken ontwikkeling van de leerling, waarbij het leveren van maatwerk centraal staat.

De leerlingen in de koersklas krijgen les van twee vaste docenten. De koersklas kent een gering aantal leerlingen waardoor de docent in staat is veel aandacht te besteden aan de specifieke leerproblemen van leerlingen. Tijdens de lessen wordt elke dag middels een observatiekaart bijgehouden hoe de leerling het die dag heeft gedaan op bepaalde aspecten (bijv. huiswerk, gedrag) en zijn leerdoelen.

Elke leerling in de koersklas heeft een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). De inhoud hiervan, inclusief het handelingsdeel van het OPP, wordt vastgesteld, besproken en jaarlijks geëvalueerd met de ouders. De school voldoet hiermee aan de deugdelijkheidseisen die aan het OPP worden gesteld.

Uit het leerlingvolgsysteem, documenten en gesprekken met ouders van leerlingen met extra ondersteuning, de leerlingen zelf en het Team Ondersteuning Fioretti (TOF), blijkt dat de school de afspraken uit het OPP nakomt. De geformuleerde doelen voor de didactische ontwikkeling en taak-werkhouding, alsmede sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag worden periodiek geëvalueerd. Leidraad in deze evaluatie zijn de vragen wat is er ingezet, wat heeft het opgeleverd en wat heeft de leerling nog nodig? De beantwoording hiervan geeft weer input om doelen voor de volgende periode te formuleren.

Ouders en leerlingen geven in de gesprekken met ons aan uitermate tevreden te zijn over de ondersteuning op school. Niets is de school te veel en zij waarderen de enorme inzet van mentoren, begeleiders en het TOF, zelfs buiten de reguliere schooltijden. De medewerkers van de school zijn volgens hen, allemaal heel toegankelijk.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			<i>h</i>
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>h</i>

KA1 Kwaliteitszorg

Het Fioretti College, afdeling vmbo-gt, heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat toereikend is voor de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit. Wij waarderen deze standaard als Goed omdat de school met verve aan de basiskwaliteit voldoet.

Het Fioretti College heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht. Het stelsel is aan ontwikkeling onderhevig. Er is een nieuwe structuur ontwikkeld die gefaseerd wordt ingevoerd. Er wordt daarin onderscheid gemaakt tussen sectieplannen, afdelingsplannen en schoolbrede plannen, met als doel het eigenaarschap van medewerkers te vergroten. In deze plannen werken secties uit wat de visie op het vak is, wat leerlingen gaan leren (leerdoelen) en hoe de leerlingen dat gaan leren. In de jaarplannen worden deze doelen verder uitgewerkt. Het structureel evalueren en bijstellen van de plannen maakt onderdeel uit van het stelsel en daarmee bewaakt en bevordert de school de kwaliteit van het onderwijsproces en de onderwijsresultaten.

Het Fioretti College heeft zicht op het onderwijsproces door het consequent afleggen van lesbezoeken en de gesprekken die daarover gevoerd worden binnen secties en afdelingen. De school heeft zicht op de onderwijsresultaten door de cijfers die de kwaliteitszorgmedewerker monitort. Secties maken analyses van onder andere de examenresultaten en indien nodig stellen zij verbeterplannen op. Wij hebben gezien dat deze analyse en het verbeterplan voor een praktijkvak hebben geleid tot een verbetering van het examenresultaat.

Een punt waarmee het Fioretti boven de basiskwaliteit met betrekking tot de kwaliteitszorg uitstijgt is het concreet maken van de vierjarenplannen en jaarplannen, waarbij wordt aangesloten bij het schoolplan en het beleidsplan van het bestuur. Er is een duidelijke lijn zichtbaar van bestuur tot aan de secties en afdelingen. Een tweede punt waarmee boven de basiskwaliteit wordt uitgestegen is de specificering van de doelen in deze plannen. De concrete doelen maken het gericht evalueren en indien nodig bij stellen van de plannen mogelijk.

KA2 Kwaliteitscultuur

Het Fioretti College, afdeling vmbo-gt, kent een professionele kwaliteitscultuur, en functioneert transparant en integer. De basiskwaliteit wordt met verve gerealiseerd en daarom waarderen wij

deze standaard als Goed.

De school heeft een integere en transparante organisatiecultuur; het is voor medewerkers duidelijk wie welke taak en verantwoordelijkheid heeft. Door de schoolleiding wordt hier expliciet aandacht aanbesteed met betrekking tot de rol van afdelingcoördinator en sectievoorzitter. Deze posities worden in het nieuwe stelsel van kwaliteitszorg sterker neergezet.

Medewerkers van het Fioretti College werken samen aan de verbetering van het onderwijs en de verbetering van hun eigen professionaliteit. Dit doen zij aan de hand van scholing, cursussen en (externe) begeleiding en coaching, maar ook aan de hand van verbeterplannen en onderwijsontwikkelingen. Medewerkers voelen voldoende gelegenheid om zichzelf en het onderwijs te verbeteren. De school heeft bekwaam en bevoegd personeel, en voor niet-bevoegde docenten is een scholingsovereenkomst vastgesteld. Nieuwe docenten worden begeleid door schoolopleiders en er wordt nagedacht hoe deze coaching uitgebouwd kan worden naar docenten die al langer op het Fioretti werken.

Dat medewerkers gezamenlijk werken aan verbetering van de onderwijskwaliteit zien we terug in de lessen. Door onder andere de implementatie van de ideale les en de vijf rollen van de docent zien we een positieve omgang tussen leerlingen en medewerkers. We zien dit ook terug in de manier waarop docenten werken aan hun eigen sectieplannen en de verantwoording die zij daarover afleggen.

Door te werken in kleine teams is er sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid en wordt eigenaarschap ervaren en gestimuleerd. Ook spreken medewerkers elkaar makkelijker aan dan toen er gewerkt werd in grotere teams. Vanwege de familiale sfeer binnen de afdeling, blijft de aanspreekcultuur wel een punt van aandacht.

We zien de verbeteringsgerichtheid op het Fioretti College terug in de manier waarop docenten worden betrokken bij de ontwikkeling binnen de school. Docenten voelen zich in de kleinere teams met elkaar verantwoordelijk voor goed onderwijs en werken samen aan de ontwikkeling daarvan. De schoolleiding geeft de teams ruimte om binnen de kaders te werken, maar deze ruimte is niet vrijblijvend want er dient ook verantwoording afgelegd te worden. Er is sprake van een lerende organisatie waarin plannen en doelen worden geëvalueerd, analyses worden gemaakt en conclusies worden getrokken, aan de hand daarvan worden aanpassingen in plannen of beleid gedaan.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.4. Zwijsen College Veghel, vwo

Context

Het Zwijsen College in Veghel biedt onderwijs op de niveaus havo en atheneum. De school telt ruim 1400 leerlingen, voor het belangrijkste deel zijn deze afkomstig uit Veghel, de gemeente Bernheze en Sint-Oedenrode. Het gebouw dateert uit 2011. De school huist in een relatief nieuw gebouw met eigentijdse voorzieningen. Daaromheen bevinden zich goede faciliteiten zoals sportvelden, een sporthal, parkeerfaciliteiten en een fietsenstalling. In het gebouw bevinden zich onder meer drie Open Leercentra.

Het Zwijsen College en het Fioretti College (eveneens gevestigd te Veghel) worden geleid door dezelfde algemeen directeur. Het Zwijsen College wordt verder aangestuurd door een locatiedirecteur, een adjunct-directeur en een manager bedrijfsvoering.

Verbeteringsgerichtheid

De verbeteringsgerichte cultuur horen we in de school terug. Deze is vooral zichtbaar en merkbaar in het onderwijsaanbod (OP1), in de breedte en de diepte.

We horen de verbeteringsgerichtheid terug in de gesprekken waarbij duidelijk wordt dat het eigenaarschap voor onderwijsverbetering en -ontwikkeling zoveel mogelijk belegd is bij de vakgroepen. Dit geschiedt vanuit een breed gedeelde visie op onderwijzen en leren.

We zien de verbeteringsgerichte cultuur met name terug in het brede spectrum van eigen aspecten van kwaliteit in het onderwijsaanbod: certificeringsprogramma's, *fast lane vwo*, *the first lego league*.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			✓
OP3 Didactisch handelen		●	

OP1 Aanbod

We waarderen de standaard aanbod als Goed. Het leerstofaanbod het Zwijsen College draagt in hoge mate bij aan het leren en de ontwikkeling van de leerlingen. Bovendien zien wij de

verbeteringsgerichtheid zoals de school die voor ogen staat in voldoende mate terug in de ontwikkeling van het aanbod.

De afdeling bereidt de leerlingen goed voor op het vervolgonderwijs en op de samenleving. Het programma is dekkend voor de examenprogramma's en uit de leerresultaten blijkt dat de leerlingen inhoudelijk en qua vaardigheden goed worden voorbereid op het vervolgonderwijs. Voor leerlingen met (taal)achterstanden is ondersteuning, waarbij de taalcoördinatoren (één voor Nederlands en één voor Engels) een belangrijke rol spelen in het bieden van de juiste ondersteuning op het gebied van taalachterstanden. Vanwege de (lichte) taalachterstanden bij veel leerlingen, is de extra ondersteuning hiervoor ingebed in de gangbare lessen.

Op rekengebied kunnen leerlingen met achterstanden gebruik maken van *Remedial Teaching*. Loopbaanleren (LOB) komt op verschillende manieren tot uiting op de afdeling. Zo voeren leerlingen niet alleen loopbaangesprekken met de mentor (die daarvoor wordt ondersteund door LOB-coaches) maar nemen ze ook gedurende het hele curriculum deel aan evenementen zoals de beroepenavond.

Naast basiskwaliteit kent de afdeling eigen aspecten van kwaliteit op het gebied van het aanbod. Het Zwijsen College gaat uit van de individuele behoefte van leerlingen. Daarom biedt de afdeling een onderwijsaanbod, waarin leerlingen de mogelijkheid wordt geboden tot versnellen, verbreden of verdiepen zodat leerlingen zich op maat cognitief en sociaal kunnen ontwikkelen. Het motto is hierbij: 'Als alles kan, kun je alles'.

De afdeling biedt vwo+ aan, waarbij leerlingen in de onderbouw kunnen kiezen voor een extra vak: natuurwetenschappen of Chinees. Daarnaast kunnen leerlingen kiezen voor *Fast Lane* vwo, wat betekent dat leerlingen in vwo 5 al examen kunnen doen voor één of meer vakken. De extra ruimte die leerlingen hiermee hebben in vwo 6 kunnen leerlingen dan inzetten voor verdieping door dan toe te werken naar de certificaten Delf Scolaire, Goethe Deutsch, Cambridge English of HSK (Chinees). Eén op de drie leerlingen kiest ervoor om een of meerdere vakken versneld af te ronden.

Verder kent de afdeling een bètaprofilering waarbij met name meisjes worden gestimuleerd voor een meer technisch profiel te kiezen. Daartoe organiseert de afdeling de *Ladies Night*, waarin meisjes in contact kunnen komen met werknemers van technische bedrijven uit de omgeving. Jaarlijks nemen daaraan meer dan 100 meisjes deel. Ook kunnen leerlingen deelnemen aan verscheidene competities waarbij technische vaardigheden centraal staan, zoals de *First Lego League* en de *First Robotics Competition*. Deelname hieraan is populair onder leerlingen.

Voor de afdeling zijn burgerschapscompetenties een belangrijk onderdeel van het aanbod, waarbij expliciet aandacht is voor cognitieve, sociale, emotionele en morele levensvaardigheden. Zo organiseert de afdelingen meerdere malen per jaar een (verplichte) bijeenkomst waarin een oud-leerling in gesprek gaat met leerlingen over diversiteit.

OP3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren draagt in voldoende mate bij aan het leren en de ontwikkeling van de leerlingen. Bovendien zien wij de verbeteringsgerichtheid zoals de school die voor ogen staat in voldoende mate terug in de lespraktijk.

We zagen over het algemeen lessen die voldoende gestructureerd waren, leerlingen die zich geboeid toonden met wat de leraren te bieden hadden en leraren die zichtbaar plezier hebben in het leren van leerlingen. We hebben lessen gezien waarin zichtbaar is dat de school een op innovatie gerichte instelling heeft. Bijvoorbeeld een les robotica, waarbij leerlingen werken aan het programmeren van robots; een deel van de leerlingen in het ene lokaal een ander deel in een ander. De leerlingen zijn zo gedisciplineerd dat ze aan het werk zijn ook al bevindt de docent zich in het belendende lokaal.

Leraren zijn goed in staat om soms complexe stof goed aan de leerlingen uit te leggen. Een sterk punt. De verworvenheden van de Academische Onderwijsschool zijn zichtbaar in de les.

Wat minder uit de verf komt is de mate waarin leraren rekening weten te houden met de specifieke vragen en behoeften van leerlingen. Tijdens een aantal in aanzet boeiende lessen verslapt de aandacht van (groepjes) leerlingen naarmate de les vordert. Dit komt doordat deze lessen gericht zijn op het middensegment en de leraar relatief weinig rekening houdt met het feit dat een deel van de klas de uitleg niet in extenso nodig heeft en er aan de andere kant ook leerlingen zijn die meer of anders gerichte instructie of feedback nodig hebben.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			<i>g</i>
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>g</i>

KA1 Kwaliteitszorg

Het Zwijzen College heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat ruim toereikend is voor de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit. We waarderen de standaard dan ook als Goed. De school heeft de kwaliteitszorg beschreven en uitgewerkt in het schoolplan.

De school blijkt een goed beeld te hebben van de kwaliteit van het onderwijs. Op onderdelen wegen wij de kwaliteit weliswaar een nuance anders (bijvoorbeeld op het gebied van het didactisch handelen, de school waardeert dat als Goed, wij als Voldoende), maar door de bank genomen zijn de kwaliteit van de resultaten, die van de lessen en het aanbod goed in beeld.

Door periodieke peilingen en door middel van lesbezoeken stelt de schoolleiding zich periodiek op de hoogte van de kwaliteit. Zij is zich ervan bewust waar de ambities van de school nog niet geheel waargemaakt worden. Dat geldt bijvoorbeeld voor het rekening houden met de verschillen tussen leerlingen. Net als wij komt de schoolleiding tot de conclusie dat er leraren zijn die dit goed kunnen, maar dat er ook zijn voor wie dit nog een te complexe vaardigheid is. Op planmatige wijze werkt de school op dit punt verder aan het verwezenlijken van haar doelstellingen.

Een ander voorbeeld daarvan is de wijze waarop de school de onderwijsresultaten monitort. Dit gebeurt in een doorlopend proces, waarbij tegenvallers, maar ook positieve ontwikkelingen goed in beeld zijn. Een voorbeeld hiervan is de wijze waarop de school omgaat met de cijfers voor het vak Engels. Deze vallen al een aantal jaren tegen en zijn lager dan gezien de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden. In een eerste analyse kwam naar voren dat een deel van de verklaring gelegen is in het aantal leerlingen dat versneld examen doet in het vak Engels. De voor dit vak door versnellers behaalde cijfers tellen niet mee in de berekening van de examenresultaten, maar ook indien de school hiervoor corrigeert, dan nog vallen de cijfers tegen.

Aanvullende verklaringen zijn mogelijk gelegen in de verschillende wijzen waarop het vak Engels op de toeleverende scholen wordt aangeboden. Gesprekken met deze scholen zijn of worden gevoerd, maar ook daar blijft het niet bij. Leraren blijven op zoek naar verbetermogelijkheden in hun eigen didactisch handelen die een positief effect kunnen hebben op de resultaten voor hun vak. Om daar goed zich op te krijgen, wordt onderzoekers van de Radboud Universiteit gevraagd indringend mee te kijken in het onderwijspraktijk om te zien of daar mogelijk handvatten te vinden zijn om de cijfers van leerlingen te verbeteren. De wijze waarop op het Zwijsen College haar stelsel van kwaliteitszorg in de praktijk brengt waarderen we als Goed.

KA2 Kwaliteitscultuur

Zwijsen College, afdeling vwo beschikt in ruime mate over een professionele kwaliteitscultuur, en functioneert voldoende transparant en integer. De standaard kwaliteitscultuur waarderen we daarom als Goed.

Op de afdeling is sprake van een integere en transparante organisatiecultuur van waaruit iedere medewerker bijdraagt aan de versterking van de onderwijskwaliteit. De schoolleiding draagt zorg voor de juiste bevoegdheden van de docenten, bijvoorbeeld door opleidingen te faciliteren indien nodig. Verder werken de schoolleiding en het team gezamenlijk aan voortdurende professionalisering, onder andere door specifieke scholing in te zetten.

De schoolleiding draagt zorg voor een verdere professionalisering van de organisatie door het eigenaarschap van de (door)ontwikkeling van de onderwijskwaliteit zoveel mogelijk te beleggen bij de vakgroepen. De schoolleiding zorgt daarvoor eerst dat de visie op de school breed wordt gedragen door leerlingen, leraren, ondersteunend personeel en ouders actief te betrekken bij de totstandkoming van het schoolplan. Hiertoe worden verschillende bijeenkomsten georganiseerd, waarin de input van de verschillende stakeholders wordt geïnventariseerd. Nadat deze gedeelde visie op de school is vastgesteld, geven vakgroepen en teams zelf vorm aan de uitvoering ervan.

In vakwerkplannen worden deze plannen SMART uiteengezet en aan het einde van het schooljaar evalueren de vakgroepen en teams de uitkomsten. Vakgroepen en teams zijn zelf ook verantwoordelijk voor de analyse van resultaten om zo tot gerichte verbeteringen van het onderwijsproces te komen. Door de verantwoordelijkheid voor de onderwijskwaliteit bij het personeel zelf te leggen ontstaat er een kritische en reflectieve houding onder het personeel wat de onderwijskwaliteit ten goede komt.

Deze verbeteringsgerichte leercultuur blijkt uit gesprekken met de leraren, waarin duidelijk wordt dat iedereen zich verantwoordelijk voelt voor een voortdurende verbetering van het onderwijsproces.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover we deze onderzocht hebben constateerden we geen tekortkomingen bij de overige wettelijke vereisten.

3.5. 't R@velijn, vmbo-gt

Context

Het R@velijn is een school voor de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg en een mavo (vmbo-gt) in Steenbergen en maakt onderdeel uit van de OMO scholengroep Bergen op Zoom e.o. De school heeft een sterk regionale functie en trekt leerlingen uit de wijde omgeving.

Het verificatieonderzoek hebben we uitgevoerd op de afdeling vmbo-gt van de school. De school heeft totaal 618 leerlingen (telling 2017) waarvan er zo'n 100 in de eerste en tweede brugklas vmbo-gt volgen

en 104 leerlingen de bovenbouw.

Verbeteringsgerichtheid

De verbeteringsgerichtheid van 't R@velijn is breed aanwezig. In de inrichting van het schoolgebouw, de leerpleinen, het leren in domeinen en de ontwikkelgroepen.

Vanuit 'continu verbeteren' geven schoolleiding en leraren in de gesprekken aan dat er altijd verbeterpunten te vinden zijn en hoe zij hier aan werken.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			<i>h</i>
OP3 Didactisch handelen			<i>h</i>

OP1 Onderwijsaanbod

't R@velijn biedt leerlingen een breed en gevarieerd aanbod aan leeractiviteiten. We waarderen de standaard als goed.

De school heeft een op de kerndoelen gebaseerd aanbod en de doelen voor het onderwijs en de opbouw van het aanbod staan in het schoolplan.

Een aantal docenten werkt met materiaal dat met vakcollega's is ontwikkeld en doorlopend wordt verbeterd. Het LOB programma start al in de brugklas en de mentoren voeren het in speciale lessen uit. De doorlopende lijn richt zich in toenemende mate op de profilering naar het vervolgonderwijs en daarmee de beroepskeuze en wordt ondersteund door praktijkactiviteiten zoals een lintstage. De burgerschapsvorming vindt vooral plaats in lessen als levensbeschouwing en maatschappijleer maar ook het stewardprogramma, de maatschappelijke stage en de politieke jongerendebatten binnen de gemeente maken hier onderdeel van uit.

Het aanbod omvat de referentieniveaus taal en rekenen. Rekenen is een vast onderdeel van het curriculum. Er is een nieuw taalbeleid met een focus op woordenschat en leesbevordering. De school voldoet aan de wettelijke eisen die gesteld worden aan het aanbod. De school gebruikt extern genormeerde toetsen voor Nederlands, Engels en rekenen om de ontwikkeling van de leerling te monitoren.

Sociale weerbaarheid vormt een belangrijk element binnen het aanbod van de school, alle leerlingen uit de eerste en tweede klas volgen het Rots en Waterprogramma. Dit draagt bij aan een prettige omgang tussen leerlingen onderling en daarmee een veilig schoolklimaat.

De school biedt steeds meer maatwerk: Leerlingen kunnen extra vakken kiezen (zeven, acht of zelfs negen vakken op de mavo), er is een Techmavo en leerlingen kunnen vervroegd examen doen. In de vrijgekomen tijd in het laatste jaar richten zij zich dan op de vakken waarin ze iets minder sterk zijn, of met extra leerstof als voorbereiding op de stap naar vervolgonderwijs. Naast het reguliere programma biedt de school 35 keuzevakken aan, die niet geoormerkt zijn per profiel of afdeling. Hiermee kan de leerling zijn kennis en vaardigheden in ruime mate verbreden. Ook zijn er leerlabs en excursies voor buitenschools leren.

Het aanbod sluit aan bij het niveau van de leerlingen en is evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verspreid.

OP3 Didactisch handelen

De docenten van 't R@velijn zorgen ervoor dat de leerlingen kunnen leren en zich ontwikkelen. We waarderen de standaard didactisch handelen als Goed.

We zien dat het team van 't R@velijn een leerklimaat realiseert waarin leerlingen zich ontwikkelen en uitgedaagd worden tot leren. De docenten zijn bevoegd en bekwaam, en stemmen hun instructie en begeleiding af op zowel groepen als individuele leerlingen. Zij gebruiken hierbij informatie die ze over leerlingen hebben. De docenten hebben een goede pedagogische relatie met leerlingen en hebben oog voor leerlingen die extra ondersteuning of uitdaging nodig hebben. Het niveau van de les past bij het beoogde eindniveau van leerlingen en leraren zorgen ervoor dat leerlingen zich het totale leerstofaanbod eigen kunnen maken .

Acht jaar geleden is de school gestart met domeinleren vanuit een leertaakgerichte benadering. Er worden drie fasen in het leerproces onderscheiden: leren van de docent (instructie), leren van elkaar (coöperatief leren) en leren van jezelf (zelfstandig werken).

De leerteams maken een eigen microplanning van deze leeractiviteiten per lestijd van 90 minuten. Deze leeractiviteiten vinden plaats in een carouselvorm. De docent verdeelt de leerlingen van de jaarlaag in verschillende groepen, gebaseerd op niveau, tempo of leerstijl. We zien dat het onderwijs op deze wijze logisch is opgebouwd en goed afgestemd wordt op groepen leerlingen. De kleine leergroepen bieden de docenten ruimte om ook individuele aandacht te geven aan leerlingen waar dat nodig is. De gelijktijdige beschikbaarheid van meerdere docenten en onderwijsassistenten maakt het mogelijk hen meer op hun expertise in te zetten. Dit verhoogt de kwaliteit van het onderwijs. Door de duidelijke structuur en organisatie is er sprake van een rustig leerklimaat. Er zijn nauwelijks ordeverstoringen. De inzet van ICT ondersteunt maatwerk voor leerlingen die meer oefening of juist meer uitdaging nodig hebben.

Door de korte instructietijd blijven leerlingen aandachtig. Bij de verwerking is altijd iemand aanwezig die de instructie kan herhalen of uitbreiden. De leertaken zijn helder en doelgericht; leerlingen weten niet alleen wat ze moeten doen en hoe ze het moeten aanpakken maar ook waarom ze iets moeten kunnen of kennen. Het leren leren is op deze wijze ingebed in het onderwijsproces en we zien leerlingen die heel taakgericht aan het werk zijn.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			<i>h</i>
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>h</i>

KA1 Kwaliteitszorg

Het R@velijn heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat ruimschoots toereikend is voor de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit. We waarderen deze standaard als Goed.

De school heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht waarin het onderwijs doorlopend intensief gevolgd wordt en zodoende zicht geeft op de kwaliteit. Het stelsel van kwaliteitszorg staat uitgewerkt in het schoolplan. Er zijn toetsbare doelen geformuleerd en er wordt regelmatig geëvalueerd. Tijdens '100% dagen' kijken leraren bij elkaar om samen te beoordelen of het onderwijs nog verder verbeterd kan worden. In ontwikkelgroepen werkt men de doelen verder uit en voert ze in.

Er is een systeem ingericht waarmee de schoolleiding en kwaliteitsmedewerker de resultaten van de leerlingen volgt en stuurt op het voorkomen van achterstanden en meer in het algemeen op het behouden van de kwaliteit van het onderwijsproces. Toetsen worden gebruikt om het leerproces van de leerlingen te bewaken en om samen met de leerling het leren bij te stellen. Daarnaast is er een voortdurende gerichtheid op bestending van de ingevoerde vernieuwingen in het onderwijs. Oorzaken van eventueel tekortschietende onderwijskwaliteit zijn geanalyseerd en waar nodig worden verbeteringen doelgericht doorgevoerd

De school heeft drie pijlers voor kwaliteit van onderwijs benoemd: 'vernieuwd vmbo', 'leren op het domein' en 'continu verbeteren'. Voor 'vernieuwd vmbo' zijn zes schakels geformuleerd. Iedere schakel draagt bij aan een nieuwe manier van organiseren. Het gaat om een netwerk van leertaken, een digitale leeromgeving, intensieve loopbaanbegeleiding, teams vóór en achter de schermen, het domein als thuisbasis, van macro- naar microrooster. Alle schakels zijn met elkaar verbonden, de effecten worden geëvalueerd en bijstellingen vinden plaats.

De schakels in combinatie met het intensief volgen van het 'leren op het domein' met behulp van de leerresultaten op de (diagnostische) toetsen zorgt ervoor dat schoolleiding en de leraren de effecten van het geboden onderwijs op individueel en op groepsniveau kunnen volgen.

Vanuit 'continu verbeteren' kunnen schoolleiding en leraren aangeven waar verbeterpunten te vinden zijn en hoe zij er aan gaan werken.

KA2 Kwaliteitscultuur

Het R@velijn kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer. We waarderen de standaard Kwaliteitscultuur als Goed.

De school heeft een integere en transparante organisatiecultuur: het is voor iedereen in de school duidelijk wie welke taken en verantwoordelijkheden heeft, en men is daarop aanspreekbaar. Het schoolplan geeft een beschrijving van het personeelsbeleid.

Wij zien een school met een kwaliteitscultuur waarin men voortdurend het onderwijs verbetert. De schoolleiding en het team werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit en houden daarbij rekening met bekwaamheidseisen en behaalde resultaten van de leerlingen. Dit doen zij niet alleen door het didactisch handelen te verbeteren maar ook door het ontwikkelen van nieuw lesmateriaal en het werken aan een onderwijsconcept waarbij de leerling leertaakgericht aan zijn of haar toekomst werkt. De school heeft bekwaam en bevoegd personeel.

Het belangrijkste eigen aspect van kwaliteit is 'focus op de toekomst door continu verbeteren'. We zien dat terug in de zoektocht naar nieuwe uitdagingen, onder andere door het onderzoeken van de mogelijkheden om het onderwijsconcept verder te ontwikkelen. Zo is er contact gezocht met Agora, een vernieuwend onderwijsconcept dat verder gaat dan de werkwijze met domeinen en leertaken.

We zien de kwaliteitscultuur ook in het ontwikkelen van onderwijs. De kwaliteit van het onderwijs krijgt een waarborg doordat iedere leraar gelegenheid krijgt om te werken aan leertaken in de vorm van het ontwikkelen van nieuwe opdrachten en materialen voor leerlingen. Het onderwijsconcept van de school is vastgelegd in een brochure waardoor het intern maar ook voor anderen als bron van inspiratie kan dienen.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.6. Aloysius/De Roosten, vmbo-gt

Context

Aloysius/De Roosten, dat gevestigd is in Eindhoven, heeft één afdeling, namelijk vmbo-gt met 405 leerlingen. De school maakt deel uit van Scholengroep Het Plein. Sinds enige tijd zit de school in een mooi nieuw schoolgebouw. De school is zodanig ingericht dat goed zicht is op de leerlingen. Dit is volgens betrokkenen het schoolklimaat ten goede gekomen.

Verbeteringsgerichtheid

De verbeteringsgerichtheid die het bestuur voorstaat, zien en horen we in de school terug. De verbeteringsgerichtheid die school voorstaat horen we terug in het enthousiasme waarmee docenten, schoolleiding en ander personeel vertellen over de verbeteringen die ze hebben gerealiseerd en nog willen realiseren, waaronder het onderwijsconcept Inspirion gericht op onder andere het ontwikkelen van competenties. Leerlingen geven aan dat docenten hun best doen om vanuit het perspectief van de leerlingen te werken aan verbeteringen in de school.

We zien de verbeteringsgerichtheid terug in de manier waarop de school de sociale competenties van leerlingen in beeld brengt. Gezien de nog korte periode waarin de school aan het in beeld brengen van de competenties werkt, is de ontwikkeling van leerlingen nog niet volledig zichtbaar. Met de methodische aanpak, ondersteund door digitale hulpmiddelen, die de school hanteert, is dit op niet al te lange termijn wel goed mogelijk. De competenties samenwerken en zelfstandigheid, waar de school nu prioriteit aan geeft, zijn inmiddels goed in beeld.

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		•	

OP3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren draagt in voldoende mate bij aan het leren en de ontwikkeling van de leerlingen. De verbeteringsgerichtheid zoals de school die voor ogen staat zien we voor een deel terug in de lespraktijk.

Wat opvalt is het zichtbare plezier dat docenten hebben in het lesgeven in een prachtig nieuw schoolgebouw. Dit plezier straalt af op de leerlingen die het ook fijn vinden op de school. De goede verhouding tussen de docent en leerlingen zorgt voor lessen die in een ontspannen en vriendelijke sfeer verlopen.

De leraren plannen en structureren hun didactisch handelen met behulp van informatie die ze over leerlingen hebben. Dit komt tot uiting in de toepassing van het directe-instructiemodel waar leerlingen die het nodig hebben extra uitleg krijgen, leerlingen zelfstandig kunnen werken aan opdrachten of leerlingen in het lab kunnen werken aan zelf gekozen opdrachten. Het niveau van de lessen past bij het beoogde eindniveau en leerlingen worden voldoende ondersteund of uitgedaagd.

De leerstof wordt in de lessen logisch opgebouwd en wij hebben voldoende variatie in werkvormen gezien. Leerlingen krijgen in de les regelmatig de ruimte om zelfstandig, of om samen aan opdrachten te werken en dit gebeurt op een opvallend rustige en taakgerichte manier zonder dat de docent hoeft te corrigeren. We hebben wel verschillen in lessen waargenomen in aanpak en in kwaliteit. We hebben gestructureerde lessen gezien waarin de docenten aan het begin van de les de opbouw en het lesdoel met de leerlingen besprak en aan het einde van de les samen met de leerlingen reflecteerde op het geleerde. We hebben echter ook lessen geobserveerd waar de bel de afsluiting van de les aanduidde .

De meeste leraren zorgen ervoor dat de leerlingen actief betrokken zijn. Bijzonder zijn de lessen Frans en Engels waar de didactiek die de docent hanteert, het gebruik van de doeltaal door leerlingen als vanzelfsprekend maakt. In een aantal lessen echter was er sprake van minimale interactie tussen de docent en de gehele klas. De interactie beperkt zich in deze gevallen tot slechts een leerling, terwijl de docent ook ervoor zou kunnen kiezen om leerlingen elkaar de stof op opdracht te laten uitleggen. Het positieve klimaat maakt dat de les niet onrustig wordt maar we zien dit als een gemiste kans om meer leerlingen actief bij het onderwijsleergesprek te betrekken.

Dat docenten soms afstemmen op de verschillen tussen leerlingen hebben wij kunnen waarnemen in de leerlabs. In een aantal labs hebben wij gezien dat leerlingen hier op hun eigen tempo aan zelf gekozen opdrachten kunnen werken. In de reguliere lessen hebben we voornamelijk voorbeelden gezien van verlengde instructie. Afstemming op tempo en verwerking is in deze lessen minder zichtbaar.

Sociale competenties in de lessen

Aloysius/De Roosten heeft de afgelopen tijd geïnvesteerd in het ontwikkelen van een aantal competenties voor leerlingen zoals

“samenwerken en zelfstandigheid”. In de “hoe gaat het lessen“ hebben wij mooie voorbeelden gezien van reflectie op deze competenties door leerlingen, maar in de reguliere vaklessen hebben we weinig concrete toepassingen gezien. In gesprek met zowel de docenten als de leerlingen geven zij echter wel blijk van kennis en gebruik van deze competenties bij het maken en beoordelen van bepaalde opdrachten. De school staat nog aan het begin van het proces om het gebruik van deze competenties zichtbaarder te maken in de vaklessen.

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties				

OR2 Sociale en maatschappelijke competenties

De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de gestelde doelen. Aangezien er geen wettelijke eisen zijn gaat het om doelen die de school zelf stelt. De school heeft doelen voor de competenties zelfstandigheid en samenwerking en heeft deze competenties voor alle leerlingen in beeld. Uitgaande van de eigen doelen van de school en de context, namelijk de ontwikkelingsgerichte invoering van de methodiek om de sociale en maatschappelijke competenties in beeld te brengen waarderen wij deze standaard als goed.

De school heeft als doel dat leerlingen competenties verwerven zoals zelfstandigheid en samenwerking. De school maakt op een systematische manier inzichtelijk waar leerlingen staan. De school is dit schooljaar begonnen met een digitaal systeem dat ondersteunend is bij het zichtbaar maken van de ontwikkeling van leerlingen bij deze competenties. De leerling zelf, de mentor en de ouders beoordelen drie of vier rubricsachtige items per competentie. De overeenkomsten en verschillen leveren de mentor informatie op voor een reflectiegesprek met de leerling. Dit leidt er toe dat leerlingen nadenken over hun eigen ontwikkeling, zowel waar ze staan als waar ze naar toe willen.

De school voert het systeem geleidelijk in en heeft nu voor alle leerlingen de competenties zelfstandigheid en samenwerking in beeld gebracht. De komende jaren gaat de school ook de andere competenties op meerdere momenten tijdens de schoolloopbaan in beeld brengen. Daardoor worden ook meer trendmatige analyses mogelijk.

Zoals eerder genoemd zien wij het aanleren van sociale competenties deels terug in lessen en lesactiviteiten.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			✓

KA1 Kwaliteitszorg

Aloysius/De Roosten heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat toereikend is voor de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit.

De school heeft zicht op de resultaten en op de kwaliteit van het didactisch handelen. De school heeft zicht op de kwaliteit van de lessen en stuurt op verbetering indien nodig. In eerste instantie gaat de school er vanuit dat vooral collegiale visitaties van docenten onderling en intervisie hier een bijdrage aan kunnen leveren. Daarnaast zijn er lesbezoeken gecombineerd met reflectiegesprekken van externen en lesbezoeken van de schoolleiding. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een voor iedereen beschikbare kijkwijzer. Deze is in overleg met docenten ontwikkeld. Hierin staat geformuleerd waar een goede les aan moet voldoen. Er zijn echter geen minimumnormen waar lessen aan moeten voldoen. Sterkere sturing hierop kan de kwaliteit ten goede komen. Daarnaast worden de mogelijkheden om de lessen meer aan te laten sluiten bij de visie van de school niet altijd benut. Een sterkere sturing op gebruik van werkvormen waarbij competenties waarvan de school wil dat leerlingen deze leren en reflectie van leerlingen op deze doelen kan hierbij helpen.

KA2 Kwaliteitscultuur

Aloysius/De Roosten kent in voldoende mate een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer. Daarnaast werkt de school in gezamenlijkheid aan het realiseren van haar eigen ambities. We waarderen de standaard kwaliteitscultuur daarom als Goed.

De school heeft een integere en transparante organisatiecultuur: het is voor iedereen in de school duidelijk wie welke taken en verantwoordelijkheden heeft, en men is daarop aanspreekbaar. De school heeft bekwaam en bevoegd personeel. Er zijn scholingen en er wordt expertise van buiten ingehuurd die ten dienste staat van de individuele ontwikkeling van docenten in lijn met de gestelde schooldoelen. We zien in de school dat medewerkers hier met plezier werken, dit heeft effect op de sfeer in de school. Leerlingen herkennen en benoemen dit ook.

Er wordt in gezamenlijkheid gewerkt aan kwaliteitsverbetering en aan de verdere implementatie van het concept Inspirion. De verhuizing naar een nieuw schoolgebouw tweeënehalf jaar geleden, is een belangrijk punt geweest in het opnieuw bepalen en vaststellen van het

onderwijsconcept dat de school wil vormgeven. De uitwerking van dit concept gebeurt door de schoolleiding in samenspraak met de docenten, ondersteund door divers visueel uitgewerkt materiaal dat de gesprekken voor reflectie op het concept ondersteunt. Er is een groep docenten die elk een lab vertegenwoordigt en regelmatig met de schoolleiding spreekt. Deze groep is een belangrijke verbindende schakel tussen docenten en de schoolleiding. Zo kan de schoolleiding het tempo en de veelheid van de ingezette ontwikkelingen aanpassen (en doet zij dit ook) naar aanleiding van de dialoog die gevoerd is.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.7. Rodenborch-College, havo

Context

Het Rodenborch-College is een school die de volledige leerlijnen vmbo-gt, havo en vwo aanbiedt en telt dit schooljaar 1582 leerlingen. Daarnaast heeft de school de Loot-status.

Verbeteringsgerichte cultuur

De verbeteringsgerichtheid die het bestuur voorstaat, horen we in de school terug. We horen het terug in de gesprekken waarbij duidelijk wordt dat docenten en schoolleiding gezamenlijk werken aan verbetering van de kwaliteit van het onderwijs door middel van aanscherping van het didactisch model (directe instructie), een breed en uitdagend lesaanbod aan te bieden en door het onderwijs dusdanig vorm te geven dat er sprake is van diepgaand leren.

De verbeteringsgerichtheid zien we deels in de praktijk terug. Wij zien het directe instructie model in de meeste lessen op een herkenbare wijze terug. Het diepgaand leren hebben wij in een minderheid van de lessen gezien.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

OP 1 Aanbod

Het aanbod op de havo-afdeling bereidt de leerlingen in voldoende mate voor op vervolgonderwijs in de samenleving.

De school heeft een aanbod dat is gebaseerd op de kerndoelen in de onderbouw en in de bovenbouw op de exameneisen. De doelen voor het onderwijs en de opbouw van het aanbod staan beschreven in het schoolplan en zijn verder uitgewerkt in de vakwerkplannen.

Het aanbod omvat ook de referentieniveaus voor taal en rekenen. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben zijn er maatwerklessen. Het schoolbrede taal-en rekenbeleid is wisselend zichtbaar in de lessen. Er zijn docenten die leerlingen in hun vaklessen bewust maken van vakspecifieke begrippen maar dit is nog geen vast onderdeel van alle lessen.

Er zijn veel activiteiten in gang gezet in de onder- en bovenbouw op het gebied van LOB (o.a digitaal portfolio) om op deze manier meer structuur en diepgang te bewerkstelligen. De school ziet het als een belangrijke taak om haar leerlingen voor te bereiden op goed burgerschap. Om deze reden is de maatschappelijke stage niet afgeschaft en vinden er diverse projecten plaats zoals “Sexting” en “Mediawijsheid”.

Een van de belangrijke Koerspijlers en eigen ambitie van de school is talentontwikkeling. Wij hebben geconstateerd dat de school een breed en gevarieerd aanbod heeft voor de vwo-afdeling en dat er voor havoleerlingen steeds meer mogelijkheden worden geboden om hun talenten verder te ontwikkelen. In de onderbouw manifesteert dit zich in de “Talent Trajecten”, vakoverstijgend projectonderwijs waarin leerlingen veel verantwoordelijkheid krijgen zowel in de opzet als in de uitvoering. In de bovenbouw zijn er verrijkingsprogramma’s zoals Goethe Duits, Cambridge Engels, en Jong Ondernemen.

Het aantal leerlingen dat kiest voor deze uitdaging is in de bovenbouw van de havo-afdeling nog beperkt. Hetzelfde geldt voor de mogelijkheid om een vak op een hoger niveau af te sluiten. In het schooljaar 2017-2018 zijn er 5 examens (van de 1000 examens) op de havo-afdeling op een hoger niveau afgenomen. Er liggen nog kansen op dit gebied om havo leerlingen meer uit te dagen om zo hun “talent skills” te laten ontwikkelen.

Docenten geven aan niet altijd even goed op de hoogte te zijn van de diverse initiatieven die op de havoafdeling worden ontplooid op het gebied van talentontwikkeling en vinden een platform om deze kennis te delen om zo meer van elkaar te kunnen leren, wenselijk.

OP3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren draagt in voldoende mate bij aan het leren en de ontwikkeling van de leerlingen. Wij zien echter de verbeteringsgerichtheid zoals de school die voor ogen staat niet altijd terug in de lespraktijk.

De lessen verlopen in een prettige, vriendelijke sfeer. Er is zichtbaar sprake van een positieve interactie tussen de docenten en de leerlingen, en er is niet of nauwelijks sprake van ordeverstoringen.

Het begin van de les (de kop) zien wij op een herkenbare wijze terug in de meeste lessen. De opbouw van de les en het leerdoel worden gepresenteerd en leerlingen worden daarin meegenomen. Echter de afsluiting van de les hebben we nauwelijks terug gezien. Vaak wordt de les afgesloten met het opgeven van het huiswerk of het gaan van de bel, zonder reflectie op het leerdoel.

Afstemmen op de verschillen tussen leerlingen hebben wij op een impliciete manier waargenomen tijdens de lessen. Leerlingen kregen een verlengde instructie indien nodig, konden werken op de gang en als zij klaar waren met de opdracht, konden ze door met het huiswerk of een vervolg opdracht. Leraren gebruiken de resultaten van (diagnostische)toetsen om de les te plannen en structureren. Variatie in het niveau van de opdrachten en variatie in onderwijstijd, afgestemd op de behoeften van leerlingen hebben nauwelijks waargenomen.

Twee belangrijke eigen ambities van het Rodenborch-College zijn het diepgaand leren en het directe-instructiemodel. Wij zien het directe instructie model in de meeste lessen op een herkenbare wijze terug. Docenten activeren de voorkennis van leerlingen, geven een heldere uitleg en zetten leerlingen aan het werk met opdrachten. Hierbij hebben wij in mindere mate de geleide of volledige instructie terug gezien. Hierdoor is niet altijd duidelijk wat leerlingen precies moeten doen, op welke manier ze dat moeten doen (alleen, tweetallen, groep) en hoeveel tijd zij daarvoor krijgen.

Het diepgaand leren hebben wij in een minderheid van de lessen gezien. Wel zagen wij dat docenten een onderwijsleergesprek met leerlingen voeren. Het gesprek is vaak tussen een individuele leerling en de docent. De meeste lessen zijn docent- en methode gestuurd waardoor leerlingen luisteren en vervolgens opdrachten maken uit het (werk)boek. De leerlingen zijn over het algemeen actief en betrokken. In een aantal lessen was er sprake van enige onrust en hadden de docenten het klassenmanagement niet op orde. Ook het telefoongebruik maakt dat leerlingen afgeleid zijn tijdens de les. Een eenduidige afspraak hierover ontbreekt.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur			⊘

KA 1 Kwaliteitszorg

De school heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat toereikend is voor de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Waar in het verleden de sturing op onderwijsresultaten boven de norm voornamelijk een top-down proces was, zien we dat de sturing nu een meer stimulerende rol heeft en het gesprek over resultaten een vaste plek heeft gekregen binnen de vakgroepen. Het systematische gesprek met de vakgroepvoorzitters en met de vakgroepen heeft er voor gezorgd dat de resultaten van de havo- afdeling sinds enkele jaren stabiel en boven de norm zijn en tot tevredenheid stemmen. Docenten worden ook aangesproken op hun toetsresultaten in de niet-examenklassen. Als blijkt dat 25 procent van de leerlingen een onvoldoende heeft behaald tijdens een toets, wordt de docent geacht een analyse te maken van de toetsresultaten volgens de OBIT systematiek en een verbeterplan te schrijven. Desgewenst volgt er een gesprek met de afdelingsleider indien tekortschietende resultaten onvoldoende zijn geanalyseerd en verbeteringen niet doelgericht doorgevoerd.

De kernpunten van strategisch beleidsdocument van OMO “Koers 2023” zien we uitgewerkt staan in het schoolplan, teamplannen en vakwerkplannen. Vanuit het stelsel van kwaliteitszorg bevordert en bewaakt de school de kwaliteit van de leerresultaten en het onderwijsproces. Wij hebben tevens geconstateerd dat de besturingsfilosofie van de schoolleiding voor een grote betrokkenheid en verantwoordelijkheidsgevoel zorgt binnen het team.

Wij constateren dat de school voldoende zicht heeft op de kwaliteit van het onderwijs en voldoende instrumenten inzet om deze ook te bewaken. Men maakt hier gebruik van lesbezoeken, leerlingenuêtes en de jaarlijkse gesprekkencyclus. Wij zien mogelijkheden om het zicht op de kwaliteit van het onderwijs te optimaliseren door afdelingsleiders gezamenlijk lesbezoeken af te laten leggen en na afloop te analyseren of men op dezelfde manier de lessen observeert en bespreekt met de docenten.

KA2 Kwaliteitscultuur

Het Rodenborch-College kent in voldoende mate een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer. Daarnaast werkt de school in gezamenlijkheid aan het realiseren van haar eigen ambities. Wij waarderen de kwaliteitscultuur op het Rodenborch-College daarom als Goed.

De schoolleiding en docenten werken gezamenlijk in “pilots” aan de ontwikkeling en implementatie van speerpunten uit het schoolplan. De belangrijkste speerpunten van zowel OMO Koers 2013 en het schoolplan zijn bekend bij het team en zijn ook terug te lezen in de vakwerkplannen. Ook al hebben de inspanningen van de schoolleiding en docenten nog niet tot altijd zichtbare effecten in de les geleid,

kunnen wij constateren dat er sprake is van een grote mate van verbeteringsgerichtheid in het gehele team.

De verbeteringsgerichte cultuur is merkbaar in de gesprekken met docenten en schoolleiding. Docenten bevestigen dat zij veel professionele ruimte krijgen en nemen. Er zijn veel mogelijkheden voor docenten om zich gemeenschappelijk en individueel verder te professionaliseren op pedagogisch en vakdidactiek gebied. Positief is dat docenten ervaren dat in het proces om het onderwijs op de school te verbeteren het maken van fouten mag en niet wordt afgestraft. Deze mate van sturing op processen zorgt ervoor dat er sprake is van een hoog reflectief vermogen in het team.

Tegelijkertijd merken wij op dat er veel speerpunten zijn waar men aan wil werken. De hoeveelheid en diversiteit aan ontwikkelingen binnen de school zorgt ervoor dat de kennis van diverse ontwikkelingen niet bij elk lid van team even ver is. Het is te overwegen om een prioritering in het grote aantal speerpunten aan te brengen.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.8. Varendonck College, vmbo-b en vmbo-k

Context

Het vmbo van het Varendonck College kent drie afdelingen; de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg en een mavo (vmbo-gt). Deze afdelingen zijn allen gevestigd in Someren. De school telt ongeveer 760 leerlingen, waarvan ongeveer 450 de basis of kader beroepsgerichte leerweg volgen. De school heeft leerlingen met leerwegondersteuning en heeft twaalf leerlingen in een leerwerktraject. Er is sprake van krimp in het aantal leerlingen, vooral bij de afdeling vmbo-gt. Te voorzien is dat het aantal leerlingen nog af gaat nemen (omslaggpunt ligt in 2026).

Het Varendonck College in Someren maakt deel uit van een scholengemeenschap met twee scholen. Een in Asten, de havo/vwo school, en een in Someren, het vmbo. De rector is verantwoordelijk voor beide scholen, ieder van de twee scholen heeft een directeur. Het vmbo in Someren heeft een roerige periode achter de rug. Sinds maart 2018 heeft de locatie een interim-directeur. Daarnaast heeft de locatie te kampen gehad met problemen rond de totstandkoming van het rooster. Deze onrustige periode heeft gevolgen gehad voor de directe aansturing op het primaire proces.

De school bestaat uit twee gebouwen, een nieuw gebouw met leslokalen en een oud gebouw met de praktijklokalen en leslokalen.

Verbeteringsgerichtheid

Uit de gesprekken met diverse geledingen van het Varendonck-College vmbo hoorden wij dat het leerstofaanbod deels is gewijzigd en dat er veel aandacht is voor LOB. Vanaf leerjaar 1 zijn er keuzes in het lesprogramma ingebouwd zoals de mogelijkheid van 'expedities'. Verder is men gestart met de maatwerkklassen.

Er is een ambitieus schoolplan gemaakt en er wordt veel verbetering in gang gezet.

De verbeteringsgerichtheid zien we deels in de praktijk terug. We zien een schoolleiding die de realisatie al voor zich ziet en leraren die bezig zijn met de eerste stappen van de invoering van de nieuwe plannen.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		●	
OP3 Didactisch handelen		●	
OP5 Onderwijstijd		●	
OP8 Toetsing en afsluiting		●	

OP1 Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen in voldoende mate voor op vervolgonderwijs en de samenleving.

De school heeft een op de kerndoelen gebaseerd aanbod en de doelen voor het onderwijs en de opbouw van het aanbod staan in het schoolplan.

Er is door de schoolleiding ingezet op het deels vernieuwen van het leerstofaanbod. Binnen het vmbo aanbod is een keuzepakket gemaakt en zijn er maatwerklessen ingevoerd.

Hierbij staat de loopbaan van de leerling centraal, het LOB. Wij zien dat er veel in beweging is gezet en dat er nieuw aanbod is ontwikkeld zoals de 'expedities'. Het aanbod sluit aan bij het niveau van de leerlingen en is evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verspreid.

Wij constateren dat de school veel activiteiten omtrent LOB inzet in zowel de onder- als bovenbouw. In de onderbouw is de school met

een zogeheten expeditieprogramma gestart met als doel leerlingen kennis te laten nemen van profielen en richtingen die in de bovenbouw worden aangeboden. Er is een doorlopende leerlijn zichtbaar waarbij de school ook zicht heeft op het succes en bestendigheid van de studiekeuze van leerlingen in het mbo.

Het aanbod omvat ook de referentieniveaus taal en rekenen en aanvullend taalbeleid voor leerlingen met een taalachterstand. Het onderwijs is gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie en draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

OP3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren draagt in voldoende mate bij aan het leren en de ontwikkeling van de leerlingen. Bovendien zien wij de verbeteringsgerichtheid zoals de school die voor ogen staat in voldoende mate terug in de ontwikkeling en realisatie van de maatwerkklassen.

Leraren plannen en structureren hun didactisch handelen met behulp van informatie die ze over leerlingen hebben en het niveau van de les past bij het beoogde eindniveau van leerlingen. Leraren zorgen ervoor dat leerlingen zich het totale leerstofaanbod eigen kunnen maken. In de lessen zagen wij echter niet in alle gevallen de beoogde opbouw van de les en daarmee uitdagend onderwijs voor de leerling. Wij vinden dat de invulling van de 60 minuten beter kan. Bovendien was een aantal lessen van onvoldoende kwaliteit.

De keuzes die de leerlingen kunnen maken, bieden in de onderbouw mogelijkheden om leergebiedoverstijgende doelen te behalen. Vaardigheden zoals plannen en samenwerken zijn essentieel om de expedities te kunnen realiseren.

Tijdens de maatwerklessen deelt de school de leerlingen in. De verdeling in lessen gericht op ondersteuning en lessen gericht op werken aan een vak, verdieping en verrijking, biedt veel mogelijkheden en uitdaging voor de leerlingen. Met het leren reflecteren op het eigen leerproces is een aanvang gemaakt. Wij zagen in veel lessen leerlingen die vakgericht bezig waren.

OP 5 Onderwijstijd

De leerlingen op het Varendonck krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken. De standaard is als Voldoende beoordeeld.

De verdeling van de lestijd over de verschillende vakken en leerjaren leidt niet tot overmatige belasting van de leerlingen. Bovendien verdeelt de school de tijd zodanig over de vakken dat leerlingen in staat zijn het verplichte onderwijsprogramma tot zich te nemen. Wel is er veel lesuitval in de bovenbouw wegens relatief langdurige afwezigheid van docenten. De schoolleiding erkent dit probleem en

heeft gedurende het schooljaar diverse maatregelen genomen om lesuitval op te vangen en achterstanden te bestrijden.

Ondanks de lesuitval voldoet het Varendonck aan de wettelijk verplichte urennorm. Docenten gebruiken de onderwijstijd in het algemeen voldoende effectief. Wel hebben we geconstateerd dat deze effectiviteit beter kan in een deel van de lessen. In enkele van de door ons geobserveerde lessen leidden ordeverstoringen ertoe dat de effectiviteit te wensen overliet.

OP 8 Toetsing en Afsluiting

We hebben onderzocht of de school voldoet aan de wet- en regelgeving omtrent het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). We hebben een steekproef getrokken uit delen van het PTA en de registratie van de door leerlingen behaalde resultaten op het schoolexamen. Daaruit komt een beeld naar voren dat de schoolexamens uitgevoerd worden zoals omschreven. Ook de registratie, op een enkele onzorgvuldigheid na, is op orde. De standaard beoordelen we daarom als Voldoende.

Als we nader inzoomen op het PTA en het leerlingvolgsysteem, constateren we echter dat er nog wel ruimte is voor verbetering op een aantal punten. In het PTA is het voor bijna alle vakken duidelijk welke onderdelen van het examenprogramma worden getoetst en dat de schoolexamens de eindtermen afdekken. Bij een aantal vakken blijkt deze specifieke informatie niet in het PTA te staan, maar de school heeft wel aannemelijk gemaakt dat de relatie met de eindtermen wel zichtbaar is voor leerlingen in het leerlingvolgsysteem. De school dient deze administratieve omissie te herstellen en voor meer eenduidigheid in het PTA te zorgen.

Het is zaak om het soort en het aantal toetsen die in het huidige PTA staan te beperken om zo mogelijke onderlinge verschillen tussen vakgroepen te voorkomen. Het huidige PTA bevat bij een aantal vakken risico's wat betreft het soort en het aantal toetsen dat moet worden afgenomen volgens het PTA.

Daarnaast maakt het examenreglement wel melding van de klachtencommissie en klachtenprocedure, maar de specifieke informatie over hoe en waar ouders zich kunnen melden bij een eventuele klacht over een schoolexamen, ontbreekt echter.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

KA1 Kwaliteitszorg

Het Varendonck College vmbo heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat ontoereikend is voor de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit. Het stelsel van kwaliteitszorg bevindt zich in de planfase en is nog niet voldoende ingevoerd. Bovendien is de kwaliteit van het onderwijsproces in onvoldoende mate in beeld. We beoordelen daarom de standaard als Onvoldoende. (art 23a WVO)

In het schoolplan staat beschreven hoe de school de onderwijskwaliteit bewaakt en bevordert. Er is een kwaliteitsmatrix gemaakt en in het schoolplan staan de ambities helder beschreven. Er zijn locatieplannen, afdelingsplannen en vakgroepdocumenten. De ambities uit het schoolplan zijn vertaald in een meerjarenbeleidsagenda.

Op de realisatie van de doelen en ambities stuurt de schoolleiding met het voornemen om regelmatig te toetsen of de afspraken nagekomen worden. Zo is er veel energie gestoken in de inrichting van nieuwe teams die het vernieuwde onderwijs gaan uitvoeren. In de realisatie zien wij echter dat er veel gestart is maar dat de effecten van alle activiteiten nog niet zichtbaar zijn.

De schoolleiding heeft onvoldoende zicht op de kwaliteit van het onderwijs en van de lessen. Een belangrijk middel om de kwaliteit van het onderwijs voldoende in beeld te krijgen is het afleggen lesbezoeken door de schoolleiding. Deze of een andere vorm van klassenvisitatie heeft dit schooljaar nog onvoldoende plaatsgevonden. Ook op andere punten zoals de invoering van de maatwerklessen zien we dat de check op de kwaliteit van de lessen en de effecten op het leren van de leerlingen nog plaats moet vinden. Door het ontbreken van de noodzakelijke toetsing op de doelen is het niet mogelijk om oorzaken van eventueel tekortschietende onderwijskwaliteit te analyseren om vervolgens waar nodig verbeteringen doelgericht door te voeren.

KA2 Kwaliteitscultuur

Het Varendonck College vmbo kent in voldoende mate een professionele kwaliteitscultuur, en functioneert voldoende transparant en integer.

De school heeft een integere en transparante organisatiecultuur. Het schoolplan geeft een beschrijving van het personeelsbeleid. De school is na de zomervakantie gestart met een nieuwe organisatiestructuur en heeft het leerstofaanbod deels vernieuwd. Zo zijn er maatwerklessen gestart en is het leergebied LOB ingrijpend vernieuwd. De organisatie van de maatwerklessen is prima in orde, de inhoud van de maatwerklessen is nog in ontwikkeling. Alles bij elkaar zijn dit veel veranderingen voor het personeel en de leerlingen. We zien dat schoolleiding en docenten werken aan het ontwikkelen van een kwaliteitscultuur. Zij werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit en houden daarbij rekening met

bekwaamheidseisen en behaalde resultaten van de leerlingen.

De school streeft naar het verkrijgen van bekwaam en bevoegd personeel en heeft in beeld welke docenten dat nog niet zijn. Met de meeste onbevoegde docenten zijn afspraken gemaakt over het behalen van de bevoegdheid. Er is voor personeel veel gelegenheid voor professionalisering door middel van individuele en groepsscholing. De scholing sluit aan bij de ontwikkeling van het individu en de school. Leraren krijgen van de school voldoende gelegenheid zichzelf te verbeteren in de genoemde professionaliteit.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.9. 2College Jozefmavo, vmbo-gt

Context

2College Jozefmavo in Tilburg biedt de vmbo-gt aan en door het standaard aanbod van zeven examenvakken voor alle leerlingen wil de school de leerling beter voorbereiden op doorstroming naar havo vier of het mbo. In 2017 is het nieuwe gebouw betrokken. De inrichting biedt mogelijkheden voor vernieuwend onderwijs. De nieuwe onderwijsvisie vindt een ruimtelijke ondersteuning in leerpleinen en domeinleren. De categorale mavo kenmerkt zich door kleinschaligheid; leerlingen voelen zich gezien en gehoord. Er zijn 579 leerlingen in 22 groepen. De lessen duren 60 minuten waardoor er minder startmomenten op een dag zijn en er meer rust voor leerlingen ontstaat.

Verbeteringsgerichtheid

De verbeteringsgerichte cultuur die het bestuur voorstaat, horen we in de school terug. Volgens de schoolleiding is deze met name zichtbaar en merkbaar in de volgende aspecten : verbetering van de pedagogische en didactische vaardigheden van docenten (waaronder differentiatie, ICT vaardigheden en formatieve toetsing), verbeteren van de onderbouwsnelheid en het versterken van het eigenaarschap van leerlingen.

De betrokkenheid van de docenten is opvallend. Zij zijn doorlopend op zoek naar mogelijkheden om de ontwikkeling van leerlingen te stimuleren. We zien de effecten van de verbeteringsgerichte cultuur echter niet merkbaar terug in de lessen. Hoewel docenten zich professionaliseren op het gebied van differentiatie en formatieve toetsing hebben we hiervan nog weinig effecten in de onderwijspraktijk gezien. Een gezamenlijke ontwikkelrichting hiervoor lijkt te ontbreken. Hier kan de school zich nog verder in ontwikkelen.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De wijze waarop de Jozefmavo de leerlingen volgt en begeleidt is van voldoende kwaliteit zodat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken.

Het team heeft een breed gedragen opvatting over het bieden van kansen aan leerlingen; een goed zicht op hun ontwikkeling en het bijsturen bij eventuele stagnatie is hierbij voorwaardelijk. Het team richt zich vooral op een goede pedagogische relatie. Docenten en mentoren zijn er op gericht om de leerling te ondersteunen in de ontwikkeling naar een vervolgopleiding. De wijze waarop de school de begeleiding van de leerlingen heeft ingericht staat beschreven in het schoolplan.

De school verzamelt systematisch informatie vanuit de aanleverende scholen via een “warme” overdracht en vergelijkt deze informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling. Gegevens van toetsen en gegevens over de sociaal-emotionele ontwikkeling worden gedurende de schoolloopbaan vastgelegd in het leerlingvolgsysteem. Mentoren houden bij of afspraken over de ondersteuning van de leerling worden nagekomen en of de afspraken moeten worden bijgesteld. Docenten en mentoren wisselen via formele en informele kanalen informatie over leerlingen uit. Deze informatie maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijs behoeften van leerlingen. Zo zijn er groepsoverzichten waarin op een herkenbare en voor de docent overzichtelijke wijze te zien is welke specifieke ondersteuningsbehoeften leerlingen hebben. Dat deze informatie wordt gebruikt zien we in de lessen met name in de pedagogische benadering van leerlingen.

De school verzamelt ook informatie over leerlingen vanuit toetsen. Ten aanzien van de informatieverzameling zou de school zich kunnen verbeteren door kritisch te kijken naar welke gegevens echt relevant zijn voor de begeleiding, en toetsinformatie beter te benutten bij de didactische benadering.

Het afgelopen jaar heeft de school het determinatieproces aangescherpt omdat er te veel leerlingen uit- en afstroomden. Zo is er naast een wijziging van de bevorderingsnormen afgesproken om in het eerste leerjaar een verwachting voor elke leerling uit te spreken over de haalbaarheid van een mavo-diploma.

Leerlingen met achterstanden krijgen ondersteuning aangeboden in de vorm van individuele begeleiding of groepsondersteuning. Op de Jozefmavo kunnen leerlingen bijvoorbeeld Vak Specifieke Uren (VSU)

volgen waar leerlingen de ruimte hebben voor extra uitleg en ondersteuning. In de leerlingbesprekingen die we bijwoonden, in de lessen en in de communicatie met en over leerlingen horen en zien we een consequente positieve pedagogische benadering die gericht is op het ondersteunen van de ontwikkeling van leerlingen.

OP3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren draagt in voldoende mate bij aan het leren en de ontwikkeling van de leerlingen. We beoordelen de standaard als Voldoende met als aandachtspunt dat de afstemming van het onderwijs op de ontwikkelingsbehoefte van de leerling nog verbetering behoeft.

In de lessen hebben we niet kunnen constateren dat de leraren hun didactisch handelen afstemmen met behulp van de informatie die ze over leerlingen hebben.

We zien dat wel terug in hun pedagogisch handelen: leraren spreken leerlingen op verschillende wijze aan en kiezen er soms bewust voor negatief gedrag te negeren. Over het algemeen is er sprake van een positieve benadering van leerlingen; docenten zijn geduldig en blijven vriendelijk.

Het niveau van de lessen past bij het beoogde eindniveau van de leerlingen omdat docenten veelal een methode volgen die de einddoelen dekt. De leerstof is logisch opgebouwd; veel leraren zetten aan het begin van de les een programma op het bord. Als leraren aandacht zouden geven aan het leerdoel van de les, en hierop zouden reflecteren aan het eind, zou het onderwijs echter nog doelgerichter worden.

Er gaat nauwelijks tijd verloren aan ordeverstoringen, er heerst een prettig en rustig leerklimaat in de klas. De instructie verloopt in de geobserveerde lessen frontaal en klassikaal. Hierbij is een deel van de leerlingen actief en betrokken.

We hebben in de lessen niet geconstateerd dat er rekening wordt gehouden met verschillen in niveau tussen leerlingen bij de structureren van de les en het aanbod. De school kan hier verder in groeien. Ook het bieden of ontwikkelen van eigenaarschap van de leerlingen hebben we niet herkenbaar teruggezien of gehoord in de lessen. We hebben ook niet gezien dat leerlingen extra ondersteunende of verrijkende opdrachten krijgen. Extra instructie kunnen leerlingen krijgen tijdens de spreekuren waarbij vakdocenten beschikbaar zijn.

Er is extra aandacht voor taal: bij veel vakken worden taalfouten aangemerkt; bij een aantal vakken wordt dezelfde manier van foutenanalyse gehanteerd (bijvoorbeeld: "heb ik de vraag niet goed

gelezen? Is mijn formulering niet goed genoeg?") en leerlingen hebben altijd een leesboek bij zich om resterende lestijd goed te besteden.

Uit de gesprekken maken we op dat veel docenten bezig zijn met het ontwikkelen van formatieve toetsing. We hebben hier geen voorbeelden van gezien.

In klas 1 en 2 werken leerlingen gedeeltelijk met een laptop. De mogelijkheden voor differentiatie die dit biedt worden niet benut; iedereen volgt hetzelfde programma. Ook het gebruik van het digibord door de docent laat nog veel ruimte voor ontwikkeling.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

KA1 Kwaliteitszorg

2College, Jozefmavo heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat toereikend is voor de bewaking van de onderwijskwaliteit.

De school heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat staat uitgewerkt in het schoolplan. Processen worden cyclisch ingericht en evaluaties leiden tot bijstelling. Er wordt hierbij gestuurd op de leerresultaten (door versteviging van het opbrengstgericht werken) en in toenemende mate op het onderwijsproces. De schoolleiding heeft zicht op de kwaliteit van het onderwijs door analyses van de resultaten, lesbezoeken die de teamleiders afleggen en de tevredenheidsonderzoeken onder ouders en leerlingen.

De schoolleiding analyseert tegenvallende resultaten en stuurt dan op verbetering door van secties een plan van aanpak te vragen en daarover in gesprek te gaan. Secties verantwoorden zich jaarlijks over hun resultaten en ambities. Indien nodig faciliteert de schoolleiding interne of externe ondersteuning bij kwaliteitsverbetering.

Op dit moment heeft de doorstromingsnelheid in de onderbouw de meeste aandacht. Om deze te verbeteren is de determinatie aangescherpt. Hiermee wil de school bereiken dat de juiste leerlingen in klas 2 terecht komen, met een reële kans op een mavo-diploma.

De school heeft een systeem van opbrengstgericht werken geïntroduceerd dat het mogelijk maakt om meer grip op de processen te hebben en tijdig te kunnen bijsturen. Naast een formeel stelsel is er ook sprake van een informele wijze waarop de schoolleiding en het team de onderwijskwaliteit bewaken. Door de

kleinschaligheid zijn er korte lijnen en worden problemen snel gesignaleerd en aangepakt.

De nieuwbouw van de school maakte een andere inrichting van het onderwijs mogelijk. Leraren zijn enthousiast van start gegaan met het werken in domeinen, het gebruik van leerpleinen en een 60 minutenrooster dat om een andere didactische invulling vraagt. Er mist momenteel echter vooral een gedeelde ontwikkelrichting. Er zijn veel initiatieven bij individuele of groepjes leraren maar de samenhang is niet altijd duidelijk. Een duidelijke richting kan de school helpen daadwerkelijk verbeteringen te realiseren en de mogelijkheden die het gebouw en het team hebben, optimaal te benutten.

KA2 Kwaliteitscultuur

2College Jozefmavo kent in voldoende mate een professionele kwaliteitscultuur, en functioneert transparant en integer.

De verbeteringsgerichtheid die het bestuur voorstaat zien wij op de school terug in de manier waarop men samen werkt aan de onderwijskwaliteit.

De school heeft een integere en transparante organisatiecultuur. De taken zijn goed belegd en het is duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is. Ook leerlingen weten snel de weg naar de juiste personen te vinden.

De school heeft bekwaam en bevoegd personeel. Indien een docent niet voldoet aan de kwaliteitseisen kan deze gebruik maken van een coach van 2Collegesupport. Docenten kunnen zelf invulling geven aan hun scholingsbudget en zetten dit in voor hun persoonlijke ontwikkeling, mits passend binnen de organisatiedoelen.

De populatie van de school vraagt van de leraren een brede expertise in pedagogisch opzicht en in de ondersteuning van leerlingen. De schoolleiding zorgt ervoor dat experts zich doorlopend blijven ontwikkelen en hun kennis en ervaring delen met het team. Docentontwikkelaars organiseren studiemiddagen in overleg met experts binnen de school.

De schoolleiding kent de teamleden goed en verdeelt de taken zoveel mogelijk op basis van de individuele kwaliteiten. In het jaarlijkse voortgangsgesprek komen de persoonlijke ontwikkeldoelen aan de orde, naast de input van de lesbezoeken, een leerlingenquête uit twee klassen en een 360 graden feedback door collega's.

Collegiale visitaties, waarbij collega's lesbezoeken bij elkaar afleggen, dragen bij aan het reflecterend vermogen van docenten en verbetering van het onderwijsproces.

De grote betrokkenheid van docenten bij de ontwikkeling van hun

leerlingen is leidend in de verbetercultuur. Ze zorgen er voortdurend voor dat ze genoeg vaardigheden hebben om aan de behoeften van de leerlingen te voldoen. De schoolleiding draagt verbeteronderwerpen aan en biedt ruimte voor de professionaliteit van medewerkers om hier zelf invulling aan te geven en faciliteert ook initiatieven van docenten. Formatieve toetsing en het werken met rubrics zijn hier voorbeelden van.

De brede ontwikkeling van leerlingen krijgt gestalte in de rotonde-uren in klas één waar (studie)vaardigheden worden aangeleerd, en de J-uren waar leerlingen gedurende een periode hun talenten kunnen ontdekken en versterken. De school faciliteert de teamleden om hiervoor programma's te ontwikkelen.

In de gewone lessen zien we de effecten van de verbetercultuur nog niet sterk terug. Hierop kan de school zich nog verder ontwikkelen.

Overige wettelijke vereisten

De schoolgids van 2College Jozefmavo voldoet niet aan de eisen die de wet hieraan stelt (art. 24a WVO). De school krijgt hiervoor een herstelopdracht.

3.10. Elzendaalcollege, vwo

Context

Het Elzendaalcollege is één van de twee VO-scholen die onderwijs aanbiedt in Boxmeer. Leerlingen volgen hier onderwijs op mavo-havo of vwo niveau. Leerlingen komen uit Boxmeer en uit de wijdere regio. De school heeft onlangs een verbouwing en renovatie ondergaan, onderdelen van het oude gebouw zijn daarbij samengevoegd met de nieuwbouw. We hebben een verificatie onderzoek op de vwo-afdeling uitgevoerd.

Verbeteringsgerichtheid

De verbeteringsgerichtheid die het bestuur voorstaat, zien en horen we in de school terug. De schoolleiding zelf gebruikt het motto "kwaliteit is beweging". Die beweging hebben wij teruggezien en gehoord: bij leerlingen, bij docenten en bij de schoolleiding.

We horen het terug in de gesprekken waarbij duidelijk wordt dat docenten en schoolleiding met elkaar continu samen onderzoeken waar zaken beter kunnen of zouden moeten.

We zien in de school een prettige alertheid van docenten tijdens de lessen waaruit wij aflezen dat docenten hier met plezier en met betrokkenheid werken aan de ontwikkeling van leerlingen.

Ook horen we het terug in de tevredenheid van leerlingen: zij voelen zich gekend en geven aan dat docenten bereid zijn en erop gericht om hen verder te helpen en te ontwikkelen. Dat daarbij in groeiende

mate een beroep wordt gedaan op de zelfstandigheid van de leerlingen, past bij de opdracht die de school heeft.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De wijze waarop het Elzendaalcollege, afdeling vwo, de leerlingen volgt en begeleidt is van voldoende kwaliteit.

Vanaf binnenkomst van de leerling op het Elzendaalcollege verzamelt de school informatie over de kennis en vaardigheden van de leerling. De informatie van de basisschool wordt gebruikt voor een eerste inschatting van de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van een leerling. Gedurende de schoolloopbaan verzamelt de school gegevens over leerlingen. Dit betreft zowel cognitieve als sociaal-emotionele informatie uit bijvoorbeeld genormeerde toetsen, leerling- of groepsbesprekingen, gesprek(ken) met ouders en beoordelingen over werkhouding, vaardigheden en toetsen. Deze informatie wordt gebundeld in het leerlingvolgsysteem. Aan de hand van deze data maken mentoren en/of coördinatoren groeps- of jaarlaagplannen. De groepsplannen worden systematisch geëvalueerd tijdens elke leerlingbespreking en zonodig bijgesteld. Door deze werkwijze (preventief groepsgericht werken) hebben de docenten en het ondersteuningsteam zicht op de ontwikkeling van leerlingen. Daarnaast is het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de verschillen tussen leerlingen. Wij hebben echter geconstateerd dat vooral pedagogisch wordt afgestemd op de verschillen tussen leerlingen. In de didactiek tijdens de lessen hebben wij nauwelijks afstemming gezien op bijvoorbeeld niveau of tempo. Ook zien we dat er vooral aandacht is voor de leerlingen met een ondersteuningsvraag. Voor leerlingen met behoefte aan meer uitdaging is binnen de les minder aandacht.

Als blijkt dat leerlingen extra ondersteuning nodig hebben, wordt dit vroegtijdig gesignaleerd door mentoren, vakdocenten en/of het ondersteuningsteam. De mentor kijkt vervolgens in samenspraak met de leerling (en ouders) naar passende ondersteuning. Een aantal uren per week kunnen leerlingen in een flex-uur extra uitleg en ondersteuning krijgen voor een (zelf)gekozen vak. Op deze manier wordt op een herkenbare en structurele manier aandacht besteed aan het bestrijden van achterstanden.

Het Elzendaalcollege wil door middel van het preventief groepsgericht werken optimaal gebruik maken van de kwaliteiten van leerlingen. De stuurgroep werkt aan verdere verbetering door te bepalen of

docenten voldoende handvatten krijgen om de leerlingen te ondersteunen en of leerlingen voldoende gebaat zijn bij de interventies die geboden worden. Ook wordt er bij het verder ontwikkelen van het preventief groepsgericht werken gekeken naar de ontwikkelsnelheid en de mogelijkheden van docenten. Op dit moment wordt er een pas op de plaats gemaakt met betrekking tot de ontwikkeling van de groepsplannen. Omdat er veel aspecten werden beschreven die passen binnen het basisarrangement, wordt nu eerst gewerkt aan een verdere concretisering en formulering van wat dat basisarrangement dan precies is. Vervolgens zou dat tot meer specifieke en gerichte groepsplannen moeten leiden.

OP3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van leraren draagt in voldoende mate bij aan het leren en de ontwikkeling van leerlingen.

De lessen op het Elzendaalcollege verlopen prettig en rustig. Er is duidelijk sprake van wederzijds respect tussen leraren en leerlingen en er zijn nauwelijks ordeverstoringen. Door een alerte en levendige houding weten docenten de aandacht van leerlingen vast te houden, ook in de overwegend klassikale, frontale lessen of lesdelen. De lessen verlopen gestructureerd, de docenten zijn goed voorbereid en de uitleg die zij geven is duidelijk. Docenten gebruiken ICT-middelen voor visuele ondersteuning van de uitleg.

Leerlingen zijn actief en betrokken bij de instructie of het onderwijsleergesprek. Ook tijdens het zelfstandig of in groepjes werken aan opdrachten zijn ze over het algemeen actief betrokken. Docenten hebben heel veel informatie over leerlingen tot hun beschikking door middel van de door de mentor aangeleverde, of door de vakdocent zelf opgestelde groepsplannen. We constateren dat ze deze informatie vooral gebruiken in hun pedagogische aanpak. Differentiatie op cognitieve verschillen of verschillen in leerstijl of vaardigheden tussen leerlingen hebben we nauwelijks gezien. Verlengde instructie of extra oefening vindt nu alleen plaats tijdens de flexuren, maar niet tijdens de reguliere lessen. Ook wordt in de lessen geen extra uitdaging geboden aan leerlingen die juist iets extra's aankunnen. De school kan hier de komende jaren nog in ontwikkelen. Aandachtspunt bij de flexuren is dat de betreffende docent geen informatie uit de groepsplannen tot zijn beschikking heeft en daarmee zijn les niet optimaal kan afstemmen op de ontwikkelingsbehoeften van de leerlingen.

Het team van het Elzendaalcollege werkt volgens de principes van de vijf rollen van de docent. De rol van pedagoog is duidelijk het sterkst ontwikkeld. Van de andere rollen hebben we tijdens de lesobservaties weinig teruggezien. In geen enkele les werd een leerdoel aan het begin van de les besproken. Ook worden de lessen niet afgesloten met een reflectie op het voorgaande. Als docenten hierin ontwikkelen, wordt de les doelgerichter en is het voor leerlingen duidelijker wat zij geleerd hebben.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			✓

KA1 Kwaliteitszorg

Het Elzendaalcollege heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat toereikend is voor de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit. We beoordelen deze standaard als Voldoende.

De school heeft een stelsel van kwaliteitszorg. In het schoolplan staat beschreven hoe de school de onderwijskwaliteit van het onderwijsleerproces en de leerresultaten bewaakt en bevordert. Informatie over de leerresultaten en het onderwijsproces wordt verzameld, gedeeld en besproken. Waar nodig worden er acties geformuleerd of werkgroepen gefaciliteerd om rond bepaalde thema's en ontwikkelingen voortgang te boeken. De schoolleiding heeft in samenspraak met personeel een duidelijke focus bepaald op een zestal thema's die in het jaarplan zijn beschreven. De schoolleiding stuurt via het behouden en versterken van verbindingen in de school op verbetering en onderwijsontwikkeling. Om voldoende draagvlak en eigenaarschap onder personeel te verkrijgen, neemt de schoolleiding tijd en aandacht voor het voeren van gesprekken. De school heeft zicht op de kwaliteit van onderwijs door een doorleefde combinatie van structureel geagendeerde onderwerpen en het voeren van gesprekken over onderwijs en onderwijsverbetering.

KA2 Kwaliteitscultuur

Het Elzendaalcollege kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert in voldoende mate transparant en integer. Omdat het Elzendaalcollege de basiskwaliteit op overtuigende wijze realiseert, waarderen we de standaard Kwaliteitscultuur als Goed.

De school heeft een integere en transparante organisatiecultuur: het is voor iedereen in de school duidelijk wie welke taken en verantwoordelijkheden heeft, en men is daarop aanspreekbaar. De school heeft bekwaam en bevoegd personeel. Via zowel individuele scholing als scholing in team of sectie-verband, werkt men aan de professionalisering en het onderhoud van de vakbekwaamheid voor al het personeel. Ook investeert de school in het bestendigen van de onderlinge samenhang, die zij van belang acht voor een goede professionele samenwerking.

Er wordt in gezamenlijkheid gewerkt aan kwaliteitsverbetering. Afhankelijk van het onderwerp van de verbetering, werkt men in de sectie, het team, een werkgroep of stuurgroep aan een thema. De invulling van de werkwijze is team- of sectieafhankelijk. Een voorbeeld daarvan is de wijze waarop er in de hele school gewerkt

wordt aan een groter bewustzijn van het doel en het nut van toetsen. Secties werken met een instrument dat docenten en leerlingen ondersteunt bij de analyse van een toets. De mate waarin, en de onderdelen die daarbij worden gebruikt, bepaalt de sectie in onderling overleg. Zowel leerlingen als docenten geven aan dat deze werkwijze hen meer inzicht biedt in waar een leerling nog verder in kan groeien. De school kan nog verder groeien in het realiseren van het resultaat van de verbeteringsgerichtheid in de lessen: in het didactisch handelen in de lessen kan de school de eigen ambities nog meer invulling geven.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.11. Da Vinci College, praktijkonderwijs

Context

Het Da Vinci College, afdeling praktijkonderwijs, maakt onderdeel uit van scholengroep Tongerlo. De scholengroep bestaat uit het Da Vinci College, het Gertrudiscollege en het Norbertcollege, allen gevestigd in Roosendaal. De afdeling voor praktijkonderwijs heeft ongeveer 270 leerlingen. Op het Da Vinci College volgen in totaal 850 leerlingen (vmbo-b, vmbo-k en pro) onderwijs.

Het Da Vinci College, praktijkonderwijs wordt aangestuurd door een bovenschoolse rector, een interim collegedirecteur, een afdelingsdirecteur en twee teamleiders (onderbouw en bovenbouw).

Verbeteringsgerichtheid

De verbeteringsgerichtheid die het bestuur voorstaat, horen we in de school terug. We horen het terug in de gesprekken waarbij duidelijk wordt dat docenten en schoolleiding gezamenlijk werken aan verbetering van de leskwaliteit door middel van 'De Goede Les'. Een groep docenten werkt met ondersteuning van externe deskundigheid aan een groter bewustzijn van elementen van een goede les. De groep werkt daarbij niet alleen aan de inhoud, maar juist ook aan het proces van implementatie en het verkrijgen van voldoende draagvlak.

De verbeteringsgerichtheid zien we deels in de praktijk terug. De resultaten van de ontwikkeling van 'De Goede Les' zijn nog niet duidelijk zichtbaar in alle lessen, maar het idee is wel hoorbaar en merkbaar in het kwaliteitsbewustzijn van het personeel.

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		•	

OP3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren draagt in voldoende mate bij aan het leren en de ontwikkeling van de leerlingen. We beoordelen de standaard als Voldoende.

Alhoewel we grote verschillen zien in de kwaliteit van het didactisch handelen, zien we in bijna alle lessen leerlingen die in voldoende mate actief en betrokken zijn. Docenten kennen de leerlingen en de ondersteuningsbehoeften, en stemmen hun pedagogisch handelen hier op af. De afstemming op verschillen tussen leerlingen in de didactische aanpak van docenten zien we in veel mindere mate terug. Informatie die docenten over leerlingen en hun ontwikkeldoelen hebben, is niet makkelijk inzichtelijk. Zo worden er verschillende systemen gebruikt en is informatie over leerlingen op verschillende plaatsen te raadplegen. De beschikbare informatie over leerlingen uit de ontwikkelingsperspectiefplannen wordt dan ook niet altijd voldoende gebruikt bij het plannen en structureren van de les.

In de wijze waarop de school werkt aan de ontwikkeling van 'De Goede Les' zien wij de verbeteringsgerichtheid zoals de school die voor ogen staat, terug. De resultaten van de ontwikkeling zien we nog niet overtuigend terug in alle lessen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

KA1 Kwaliteitszorg

Het praktijkonderwijs van het Da Vinci College, heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat bijdraagt aan de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit. De evaluatie van gestelde doelen en een analyse van behaalde resultaten moeten nog verder worden verbeterd. De school voldoet nu niet volledig aan artikel 23a van de WVO. We beoordelen deze standaard wel als Voldoende maar het bestuur en de school ontvangen een herstelopdracht voor de tekortkoming.

De school heeft een stelsel van kwaliteitszorg. In het schoolplan staat beschreven hoe de school de onderwijskwaliteit van het onderwijsleerproces bewaakt en bevordert. De jaardoelen, die voortvloeien uit het schoolplan, worden door een groep docenten

geadopteerd en samen werken zij in een werkgroep aan de realisatie van dat doel. De medewerker kwaliteitszorg en rector spreken twee keer per jaar over de voortgang van de jaardoelen met de werkgroep en de afdelingsdirecteur. De werkgroep legt deze voortgang in een document vast. Dit stelsel van kwaliteitszorg draagt bij aan het regelmatig evalueren van deze doelen en het doelgericht bijsturen. Echter, zodra deze jaardoelen zijn gerealiseerd, wordt het 'staand beleid'. Het analyseren en het evalueren van het staand beleid is minder systematisch en cyclisch ingericht. In teamvergaderingen worden zaken geagendeerd, maar vaak krijgen de check- en actfase weinig aandacht. Daarom is het niet structureel mogelijk om bij tekortschietende onderwijskwaliteit verbeteringen doelgericht door te voeren en het stelsel van kwaliteitszorg uit te voeren. Hiervoor ontvangen het bestuur en de school een herstelopdracht.

Het praktijkonderwijs heeft zicht op de kwaliteit van onderwijs door onderwerpen te agenderen bij vergaderingen en het voeren van gesprekken over onderwijs en onderwijsverbetering.

Het Da Vinci college, praktijkonderwijs, verzamelt veel informatie. Informatie over de leerlingen en ook informatie over het onderwijs en de veiligheid. De afdeling slaagt er niet voldoende in om deze informatie voor medewerkers van de school inzichtelijk te maken. Docenten en ondersteuning registreren bijvoorbeeld op verschillende plaatsen de ontwikkeling van leerlingen en voor lesgevende docenten is daarom niet altijd duidelijk waar welke informatie te vinden is. Hiernaast is het voor medewerkers niet gemakkelijk om het individueel ontwikkelingsplan (IOP) van leerlingen in te zien en beperken zich daarom tot magister.

Een ander voorbeeld heeft betrekking op het veiligheidsbeleid. Gegevens over de veiligheid, veiligheidsbeleving en het welbevinden van leerlingen worden niet gebruikt bij de opzet en evaluatie van het beleid van de schoolleiding, terwijl deze resultaten wel geanalyseerd blijken te zijn door de kwaliteitszorgmedewerker.

KA2 Kwaliteitscultuur

Het praktijkonderwijs van Da Vinci College, kent in voldoende mate een professionele kwaliteitscultuur en functioneert voldoende transparant en integer. De verbeteringsgerichtheid die het bestuur voorstaat, zien wij bovendien op de school terug. We beoordelen deze standaard als Voldoende.

De school heeft een integere en transparante organisatiecultuur. Het is voor personeel duidelijk hoe de taken en verantwoordelijkheden zijn verdeeld in de organisatie (staf, schoolleiding, docenten, onderwijsondersteunend personeel). Ook voelen medewerkers zich gesteund door collega's en voelen zij zich samen verantwoordelijk voor goed onderwijs. De school heeft bekwaam en bevoegd personeel en heeft in beeld welke docenten dat nog niet zijn. Deze

personeelsleden volgen scholing om de bevoegdheid te verkrijgen. Er is voor personeel gelegenheid voor professionalisering door middel van individuele en groepsscholing. De scholing sluit aan bij de ontwikkeling van het individu of de school.

De schoolleiding en het team werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit en houden daarbij rekening met bekwaamheidseisen en behaalde resultaten van de leerlingen. Dit gebeurt onder andere in de werkgroep 'De Goede Les'. Ook de structurele collegiale visitaties en de adequate begeleiding van nieuwe docenten dragen bij aan een professionele kwaliteitscultuur.

Overige wettelijke vereisten

We zien een tekortkoming in het doelgericht werken aan de ontwikkeling van leerlingen. Hiermee voldoet de school niet aan de eisen die de wet stelt volgens artikel 15c inrichtingsbesluit WVO en artikel 26 lid 6 WVO. Het bestuur krijgt een herstelopdracht om de tekortkoming te herstellen. Interventies van de school moeten gericht zijn op het ontwikkelingsperspectief van leerlingen en daarmee op de ononderbroken ontwikkeling. Niet alle betrokkenen, waaronder docenten en ondersteuningsfunctionarissen, hebben goed toegang tot alle informatie over leerlingen. Mede hierdoor is voor leerlingen ook niet altijd duidelijk hoe lesactiviteiten bijdragen aan doelen uit hun individueel ontwikkelingsplan of ontwikkelingsperspectiefplan.

4 . Resultaten onderzoek goede school: Gymnasium Beekvliet, vwo

In dit hoofdstuk leest u onze bevindingen van het onderzoek op Gymnasium Beekvliet, vwo. Het bestuur heeft deze school voorgedragen voor een onderzoek op verzoek naar een goede school.

Context

Gymnasium Beekvliet is een kleine school op een rustige plek aan de rand van Sint Michielsgestel. De school heeft ruim 800 leerlingen.

Bij Gymnasium Beekvliet is op verzoek van de school een onderzoek naar de waardering goed uitgevoerd. De school heeft daartoe een zelfevaluatie opgesteld, die als uitgangspunt voor de opzet van het onderzoek diende. Bij een onderzoek naar goed beoordelen we alle standaarden uit het onderzoekskader. Bij het onderzoek op Gymnasium Beekvliet hebben we de oordelen uit de zelfevaluatie van de school geverifieerd. Een aantal standaarden hebben we diepgaander onderzocht. De beoordeling van de onderzochte standaarden beschrijven we hieronder.

Onderzoeksopzet

Tijdens de onderzoeksdag hebben we de onderstaande standaarden onderzocht:

- OP1 Aanbod
- OP2 Zicht op ontwikkeling*
- OP3 Didactisch handelen*
- OP4 Extra ondersteuning
- OP6 Samenwerking
- SK1 Veiligheid
- SK2 Pedagogisch klimaat**
- OR1 Resultaten*
- KA1 Kwaliteitszorg
- KA2 Kwaliteitscultuur*

De standaard onderwijstijd heeft de school in hun zelfevaluatie als goed gewaardeerd. De in de zelfevaluatie genoemde eigen aspecten van kwaliteit bieden te weinig aanknopingspunten voor de waardering goed. Bij deze standaard onderzoeken we of er contra-indicaties zijn voor de beoordeling voldoende (basiskwaliteit).

- OP5 Onderwijstijd

De standaard sociale en maatschappelijke competenties waardeert de school zelf als goed. In de zelfevaluatie staan echter alleen procesfactoren genoemd die moeten leiden tot het verwerven van

bepaalde sociale en maatschappelijke competenties. De school maakt niet inzichtelijk welke sociale dan wel maatschappelijke competenties leerlingen daadwerkelijk hebben verworven. Op basis van de informatie in de zelfevaluatie komen wij tot de waardering 'kan beter'. We zullen tijdens het onderzoek verifiëren of deze waardering klopt.

- OR2 Sociale en maatschappelijke competenties**

De standaard vervolgsucces waardeert de school zelf als goed. Op basis van de door de school in de zelfevaluatie geleverde informatie, waarbij de school slechts in beperkte mate van de benchmark afwijkt, komen wij tot de waardering voldoende. We zullen tijdens het onderzoek verifiëren of deze waardering klopt.

- OR3 Vervolgsucces**

De onderstaande standaarden beoordeelt de school zelf als voldoende. Bij deze standaarden onderzoeken wij of er sprake is van contra-indicaties voor een voldoende beoordeling/waardering (basiskwaliteit).

- OP7 Praktijkvorming en stage***
- OP8 Toetsing en afsluiting
- KA3 Verantwoording en dialoog

**dit zijn de kernstandaarden*

***bij deze standaarden is geen sprake van wettelijke eisen.*

**** OP7 Praktijkvorming en stage kent bij afdelingen havo en vwo geen wettelijke vereisten*

Methodologie/werkwijze

Bij onderzoeken naar goed worden alle standaarden uit het Onderzoekskader 2017 geverifieerd. De school heeft een zelfevaluatie gemaakt. In het onderzoek hebben wij de oordelen uit de zelfevaluatie als uitgangspunt genomen. We zijn bij een aantal standaarden tot andere oordelen gekomen als er sprake was van contra-indicaties of onvoldoende onderbouwing. Om in aanmerking te kunnen komen voor de waardering goed dienen alle standaarden door ons, na verificatie, minimaal voldoende te zijn beoordeeld. Bovendien dient de standaard kwaliteitscultuur (KA2) de waardering goed te krijgen, alsook minimaal twee standaarden uit de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces en/of Schoolklimaat. Tot slot dienen alle onderzochte wettelijke vereisten te worden nageleefd.

In de zelfevaluatie haalt de school een aantal externe bronnen aan waarop het kwaliteitsbeeld van het didactisch handelen gebaseerd is. Deze zijn echter niet van recente datum. De school beschrijft daarnaast een aantal procesfactoren die moeten leiden tot goede lessen, maar heeft geen eigen analyses toegevoegd over de schoolbrede kwaliteit van het didactisch handelen. Aangezien wij slechts een beperkt aantal lessen kunnen zien hebben wij samen met docenten van de school de lessen geobserveerd om op die manier conclusies te kunnen trekken over de maatgevendheid van de

geobserveerde lessen voor de school als geheel. In eerste instantie leken de lessen op een enkele les na maatgevend. Bij nader inzien bleken de geobserveerde lessen in zijn totaliteit niet geheel het beeld te weerspiegelen dat observatoren en schoolleiding van de kwaliteit van het didactisch handelen hebben. Het zou voor de school interessant zijn om uit te zoeken wat deze constatering betekent voor het eigen zicht op de kwaliteit van de lessen.

Onderstaand figuur geeft de resultaten van het onderzoek

Conclusie

Wij waarderen de afdeling vwo van Gymnasium Beekvliet als Goed aangezien twee standaarden in het onderwijsproces en de kwaliteitscultuur als goed zijn gewaardeerd.

4.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	V		
	O	V	G
OP1 Aanbod			✓
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding			✓
OP3 Didactisch handelen		●	
OP4 Extra ondersteuning		●	
OP5 Onderwijstijd		●	
OP6 Samenwerking		●	
OP7 Praktijkvorming/stage		●	
OP8 Toetsing en afsluiting		●	

OP1 Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen goed voor op vervolgonderwijs en de samenleving. Dit doet de school op een overtuigende wijze. We waarderen de standaard aanbod daarom als goed.

De leerlingen van Gymnasium Beekvliet worden goed voorbereid op het vervolgonderwijs door onder andere het Loopbaanoriëntatie en –begeleidingsprogramma (LOB). De afdeling organiseert in samenwerking met oud-leerlingen, bedrijven en universiteiten informatiebijeenkomsten voor leerlingen van leerjaar drie tot en met zes en hun ouders. Een eigen aspect van kwaliteit is de projectweek in leerjaar drie. Leerlingen maken eerst een voorkeurstest en oefenen vervolgens een week lang met een bij hun voorkeur passende beroepsrol. Hierdoor maken leerlingen kennis met het beroep en dat draagt bij aan hun profiel- en studiekeuze. Leerlingen reflecteren op de LOB-activiteiten aan de hand van opdrachten of verslagen, en door middel van het voeren van een gesprek daarover met mentoren en/of decanen.

Actief burgerschap en sociale integratie krijgt onder andere vorm in de module Burgerschap waarmee in schooljaar 2018-2019 in leerjaar vijf is gestart. Vanuit historisch en filosofisch oogpunt worden burgerschap en sociale integratie met leerlingen besproken. Hiernaast is er in het internationaliseringsprogramma aandacht voor de samenleving en verschillende culturen.

Met het brede aanbod sluit de school aan bij de verschillende interesses, talenten en ontwikkeling van leerlingen. Voor de leerlingen die extra uitdaging zoeken, zijn er bijvoorbeeld mogelijkheden om deel te nemen aan het honoursprogramma, olympiades of versterkt talenonderwijs. Hiernaast zijn er keuzewerkijd-uren, waarin leerlingen werken aan verbredingsactiviteiten. Alle extra curriculaire activiteiten worden vermeld op een testimonium, een plusdocument dat wordt uitgereikt bij het diploma. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, zijn er structurele steunlessen voor de verschillende vakken.

OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

Gymnasium Beekvliet volgt en begeleidt leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Dit doet de school op overtuigende wijze. Daarnaast heeft de school eigen aspecten van kwaliteit geformuleerd die zij voor een groot deel weet te realiseren. We waarderen de standaard zicht op ontwikkeling en begeleiding daarom als Goed.

De mentor legt bij binnenkomst van de leerling aan de school een huisbezoek af. Deze bezoeken leveren aanvullende informatie over de leerling, die bij de gegevens van de basisschool worden gevoegd. Alle leerlingen leggen daarnaast in leerjaar 1 een test af waarin intelligentie, een aantal vaardigheden en executieve functies worden gemeten. Aan de hand van deze gegevens wordt leerlingen steunles of een verbredingsprogramma aangeboden. Gedurende de schoolloopbaan volgt de school de cognitieve ontwikkeling van leerlingen met onder andere methode-onafhankelijke toetsen. Ook deze informatie wordt gebruikt voor het aanbieden van extra ondersteuning of uitdaging. Op sociaal-emotioneel vlak wordt de ontwikkeling van leerlingen in eerste instantie gevolgd door de mentor.

Doordat leerlingen de eerste twee leerjaren dezelfde mentor hebben, en in de bovenbouw drie jaar lang door dezelfde persoonlijke mentor worden begeleid, kennen de mentoren de leerlingen goed. Er zijn korte lijnen tussen mentoren en de twee zorgcoördinatoren, die door hun lesgevende taken eveneens veel leerlingen persoonlijk kennen. Daarnaast hebben zij expertise en bouwen die verder uit op het gebied van sociaal-emotionele problematiek die voorkomt bij de leerlingen van de school. Naast de gedegen werkwijze, betrokkenheid en continuïteit die de school realiseert bij de begeleiding van

leerlingen, geven leerlingen zelf ook aan dat er op de school altijd iemand is die bereid is om je te helpen. Leerlingen voelen zich gekend en erkend.

De school heeft geconcludeerd dat de methode-onafhankelijke toetsen die ze in eerste instantie gebruikte van een zodanige niveau waren (te gemakkelijk) dat er onvoldoende zicht was op de (taal)ontwikkeling van leerlingen. In samenspraak met de toetsaanbieder maakt de school nu gebruik van toetsen waarbij de niveaus 2F, 3F en zo nodig 4F zichtbaar zijn.

De school wil leerlingen meer laten reflecteren op de eigen leerprestaties, zodat ze zich meer verantwoordelijk voelen voor hun leerproces. Wij hebben geconstateerd dat de school stapjes in deze richting zet, maar dat verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces en het aanspreken of aanleren van reflecterend vermogen nog in ontwikkeling is.

Een ander punt waar de school nog verder in kan groeien is een (eenduidige) verslaglegging in het leerlingvolgsysteem zodat voor mentoren en docenten beter inzichtelijk is wat er is afgesproken over de ondersteuning van leerlingen. Nu verloopt de communicatie over de begeleiding van leerling veelal via mailberichten.

OP3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren draagt in voldoende mate bij aan het leren en de ontwikkeling van de leerlingen. De meeste lessen die wij hebben gezien zijn minimaal van basiskwaliteit. De eigen aspecten van kwaliteit, zoals reflectie op het eigen leerproces, hebben wij echter niet op overtuigende wijze gezien. Daarom beoordelen we de standaard als Voldoende en kennen we niet de waardering Goed voor deze standaard toe.

Bijna alle lessen die wij gezien hebben voldoen aan basiskwaliteit en we hebben ook enkele goede lessen gezien. De lessen hebben een duidelijke structuur en de meeste leerlingen zijn actief en betrokken, waarbij we wel verschillen zien in de mate waarin docenten de actieve betrokkenheid van leerlingen weten te stimuleren. Docenten zijn vakinhoudelijk bekwaam en bieden ook lessen op een hoog (vakinhoudelijk) niveau aan. Enkele docenten, met name in de bovenbouw, doen ook een beroep op hogere denkvaardigheden van leerlingen.

Docenten kennen hun leerlingen goed, waardoor ze hun lessen af kunnen stemmen op verschillen tussen leerlingen. Dit zien we dan ook in een deel van de lessen terug. Nog niet alle mogelijkheden voor afstemming worden benut. Afstemming zit daarnaast in het aanbod verweven door middel van ondersteuningslessen, verbredingsprogramma's en kwu-uren (keuzewerktijd). In een aantal studiewijzers en leerplanners per vak zien we de mogelijkheden om te

versnellen, verdiepen of verbreden terug.

De school geeft in de zelfevaluatie aan dat er sprake is van een grote mate van interactie in de lessen. In een groot deel van de lessen hebben we inderdaad gezien dat er veel interactie is tussen docent en leerlingen. Deze interactie is voornamelijk docentgestuurd. Interactie tussen leerlingen onderling hebben we nauwelijks gezien. Reflectie op het leerproces door leerlingen zelf hebben we evenmin nauwelijks waargenomen in de bezochte lessen. In enkele lessen zien we dat leerlingen keuzes kunnen maken. In sommige lessen zien we dat docenten in hun taalgebruik aansluiten bij waarderend onderzoeken, een speerpunt van de school. Dit is echter nog geen gemeengoed.

OP4 Extra ondersteuning

Op Gymnasium Beekvliet krijgen leerlingen die dat nodig hebben extra aanbod, ondersteuning en begeleiding. De school voldoet hiermee aan de basiskwaliteit. We beoordelen de extra ondersteuning dan ook als Voldoende.

Gymnasium Beekvliet heeft een schoolondersteuningsprofiel waarin de structuur en het aanbod met betrekking tot de ondersteuning is beschreven en vastgelegd. Leerlingen op het Beekvliet die extra ondersteuning nodig hebben zijn in beeld en hen wordt die extra ondersteuning ook geboden. Dat kan zijn door middel van steunlessen, trainingen op het gebied van faalangst of sociale vaardigheden, en ook individuele begeleiding door de ondersteuningscoördinator of een ambulante begeleider behoort tot de mogelijkheden.

De ambulante begeleider kent de school, de medewerkers en de leerlingen goed en heeft expertise op het gebied van de problematiek die onder de leerlingen van Gymnasium Beekvliet voorkomt. Bij de begeleiding door de ambulante begeleider wordt niet alleen de leerling, maar ook de omgeving betrokken zoals docenten en ouders. In mondelinge informele momenten en op structureel vastgelegde overleggen wordt de geboden begeleiding en ondersteuning geëvalueerd en zo nodig aangepast.

Voor leerlingen die voor extra ondersteuning in aanmerking komen is een OPP (ontwikkelingsperspectiefplan) vereist. Leerlingen die Gymnasium Beekvliet aanmeldt, hebben dit OPP. Dit OPP wordt echter pas opgesteld als de school een aanvraag doet voor extra ondersteuning. Hierdoor is het OPP geen levend document en is niet goed na te gaan welke interventies de school al heeft gepleegd, of deze interventies al dan niet succesvol zijn geweest en of er voldoende planmatig is gewerkt. Het tijdig opstellen van OPP's is nog een ontwikkelpunt voor de school. De in het OPP gemaakte afspraken over de benodigde ondersteuning worden door de zorgcoördinatoren aan de betreffende docenten gemaild.

Wanneer het niet mogelijk is om de leerling zijn loopbaan op Gymnasium Beekvliet te laten vervolgen, wordt binnen het samenwerkingsverband naar een passende onderwijsplaats gezocht. De samenwerking daarin met andere scholen ervaart Gymnasium Beekvliet als constructief.

OP6 Samenwerking

De school werkt in voldoende mate samen met partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven. De school heeft in haar zelfevaluatie geen duidelijke eigen aspecten van kwaliteit geformuleerd. Wij beoordelen deze standaard dan ook als Voldoende.

De school heeft een samenwerking met het samenwerkingsverband waar zowel het samenwerkingsverband als de school zelf tevreden over zijn. Daarnaast werkt de school naar tevredenheid samen met bedrijven om leerlingen op een betekenisvolle maniereen profielwerkstuk te laten realiseren.

OP8 Toetsing en afsluiting

Voor toetsing en afsluiting zijn er geen contra-indicaties dat deze niet zorgvuldig zou verlopen. We hebben wel geconstateerd dat leerlingen aftrek van punten krijgen bij het te laat in leveren van opdrachten. Als strafmaatregel is dit niet toegestaan. De school heeft aangegeven deze tekortkoming te herstellen.

4.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	V			
	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat			•	

SK1 Veiligheid

Op Gymnasium Beekvliet zorgen schoolleiding en leraren voor een veilige omgeving voor leerlingen. De school heeft geen specifieke eigen aspecten van kwaliteit benoemd. We beoordelen de standaard daarom als Voldoende. De school zelf waardeert de veiligheid als Goed, waarom wij deze waardering niet delen lichten we hieronder toe.

De school voldoet aan de wettelijke eisen ten aanzien van de monitoring sociale veiligheid. De scores van de afgelopen meting liggen op en soms boven de benchmark. De school besteedt in het reguliere lesprogramma aandacht aan pesten, heeft een anti-pestcoördinator aangesteld en kent een veiligheidsbeleid. De kleinschaligheid van de school en de fysieke omgeving dragen bij aan een veilig leer- en leefklimaat. Met deze aspecten voldoet de school

aan de basiskwaliteit. De school maakt niet duidelijk op welke actieve wijze zij de fysieke en/of sociale veiligheid van leerlingen vergroot, en daarbij aansluit op gegeven feiten zoals de kenmerken van de eigen leerlingpopulatie, en de kleinschaligheid.

SK2 Pedagogisch klimaat

De school heeft een ondersteunend pedagogisch klimaat. De eigen aspecten van kwaliteit die de school aangeeft zien we voor een deel terug in het dagelijks leven van de school, maar niet overtuigend en niet schoolbreed. We waarderen het pedagogisch klimaat daarom niet als goed, zoals de school zelf doet maar kennen de waardering Voldoende toe*.

**Deze standaard kent geen wettelijke eisen waardoor wij de standaard beoordelen als 'goed' wanneer de school de eigen aspecten van kwaliteit met overtuiging realiseert. Wij kennen de beoordeling 'kan beter' toe wanneer de school de eigen aspecten van kwaliteit nog verder kan ontwikkelen.*

De betrokkenheid van het personeel en de kleinschaligheid van de school zijn sterke punten die een belangrijke bijdrage leveren aan een ondersteunend pedagogisch klimaat. De leerling voelt zich gekend en ondersteund.

De school heeft in haar missie opgenomen dat zij de leerling opleidt "...tot een diploma en méér: met kennis van jezelf, de ander en van de wereld". In de planperiode die loopt van 2018 tot en met 2022 stelt de school dat zij het eigenaarschap van leerlingen willen vergroten. Dat doet de school door vanuit het waarderend perspectief leerlingen te leren om te reflecteren. Wij hebben geconstateerd dat de school aan deze ambitie werkt, maar dat in de interactie tussen docent en leerlingen, en in de communicatie over leerlingen deze werkwijze nog geen gemeengoed is. De school kan die ontwikkeling nog verder versterken door bij de werkwijze met het waarderende kader, verwachtingen ten aanzien van gedrag en uitingen van zowel docenten als leerlingen concreter te maken. Daarnaast zien we in de leerlingvragenlijsten ook niet structureel meer dan gemiddelde scores voor welbevinden door de jaren heen.

4.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	V			
	O	K	V	G
OR1 Resultaten				⚡
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties		•		
OR3 Vervolgsucces			•	

OR1 Resultaten

De school behaalt bij alle vier de resultaatindicatoren resultaten met haar leerlingen die in overeenstemming zijn met de gestelde normen. Daarbij weet de school een eigen aspect van kwaliteit, namelijk kansen bieden aan leerlingen, te realiseren. Wij waarderen deze standaard daarom als Goed.

De resultaten van Gymnasium Beekvliet liggen niet overtuigend boven het landelijk gemiddelde en bij een enkel vak ligt de percentielscore zelfs erg laag. Desondanks waarderen wij deze standaard als Goed aangezien de school leerlingen laat instromen om ze de kans te geven naar een gymnasium te gaan en veel inspanningen pleegt om alle leerlingen, en dus ook deze, een gymnasiumdiploma te laten behalen.

OR2 Sociale en maatschappelijke competenties

Tijdens het onderzoek op de school zelf hebben wij geen extra informatie ontvangen, naast de zelfevaluatie, waaruit blijkt dat de sociale en maatschappelijke competenties op een niveau liggen dat in overeenstemming is met de gestelde doelen. Wij waarderen deze standaard dan ook als 'kan beter'.

In de zelfevaluatie staan alleen procesfactoren genoemd die moeten leiden tot het verwerven van bepaalde sociale en maatschappelijke competenties. De school maakt niet inzichtelijk welke sociale dan wel maatschappelijke competenties leerlingen daadwerkelijk hebben verworven.

OR3 Vervolgsucces

Tijdens het onderzoek op de school zelf hebben wij geen informatie van de school ontvangen, naast de zelfevaluatie, op basis waarvan wij deze standaard als Goed kunnen waarderen. Wij waarderen het vervolgsucces op basis van de door de school geleverde informatie en onze eigen trendanalyse als Voldoende.

4.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	G		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur			☞
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1 Kwaliteitszorg

Gymnasium Beekvliet heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat toereikend is voor de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit. De eigen aspecten van kwaliteit op basis waarvan

de school zichzelf als goed waardeert zijn echter nog niet zodanig stevig verankerd dat deze waardering op zijn plaats is. We beoordelen de standaard dan ook als Voldoende.

De taken en verantwoordelijkheden zijn duidelijk. De portefeuilles zijn verdeeld onder de schoolleiding, waarbij de rector een overkoepelende verantwoordelijkheid heeft en ook neemt. De school heeft een toegankelijk schoolplan, dat mede gebaseerd is op Koers 2023 van Ons Middelbaar Onderwijs, met een duidelijke visie en helder beschreven te verwezenlijken beelden. De kern daarin, en ook al in het schoolplan 14-18, is het waarderend onderzoek als basis voor het verbeteren en borgen van de (onderwijs-)kwaliteit. Dit zien we op verschillende plekken terug. Ontwikkelingsgerichte gesprekken met docenten en ook gesprekken in de functionerings- en beoordelingscyclus worden steeds meer op deze manier vorm gegeven. Als de methode voldoende ingebed is bij docenten kan deze benadering ook in gesprekken met leerlingen meer vorm gaan krijgen.

Docenten die zijn geschoold in het observeren van lessen, doen lesbezoeken samen met een collega-docent. Deze lesbezoeken worden eerst door de observatoren en later ook nog met de geobserveerde docent nabesproken. De geobserveerde docent haalt hier ontwikkelpunten uit en bespreekt deze met zijn leidinggevende. Op deze manier heeft de schoolleiding bij individuele docenten zicht op de ontwikkeling. Leidinggevendenden doen zelf ook lesbezoeken, maar er zijn docenten waarbij het lang geleden is dat de schoolleiding een lesobservatie heeft gedaan. De school gebruikt de met individuele lesbezoeken door leidinggevendenden niet om een algemeen beeld op te stellen van de kwaliteit van het onderwijsproces.

Wanneer een docent niet aan de basiskwaliteit voldoet, gaat de schoolleiding met de betrokkene in gesprek en wordt er in samenspraak een passende oplossing gevonden. Dat kan coaching of scholing zijn, maar ook een werkplek buiten de school behoort tot de mogelijkheden.

KA2 Kwaliteitscultuur

Gymnasium Beekvliet kent in voldoende mate een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer. Omdat de school naast de basiskwaliteit ook de eigen aspecten van kwaliteit weet te realiseren, waarderen we deze standaard als Goed.

De school heeft tal van werkgroepen, pilots en intervisiebijeenkomsten om het onderwijs verder te ontwikkelen en verbeteren, waarbij er veel ruimte is om het geleerde of hetgeen bedacht is in de praktijk te brengen. Door de keuze van drie hoofdthema's, die in het schoolplan en het onderliggende werkplan zijn beschreven, is hier een heldere lijn in te ontdekken. Docenten en ander personeel geven blijk van reflectief vermogen en zijn gericht op verbetering van het onderwijs.

Docenten hebben goede vakinhoudelijke kennis en zijn vrijwel allemaal bevoegd voor de vakken die ze geven. Indien dat niet het geval is, werken docenten aan het behalen van een bevoegdheid. Docenten worden gestimuleerd en krijgen de ruimte om zich (verder) te scholen.

Het waarderend onderzoek, als werkvorm om gesprekken te voeren, maar ook als houding, krijgt steeds meer vorm in de school. Hierbij wordt er uitgegaan van wat er al goed gaat, welke dromen er zijn en welke mogelijkheden. Concretisering van een waarderende houding in bijvoorbeeld gedrag en het taalgebruik dat de school verwacht, is echter nog geen vanzelfsprekendheid. Tijdens gesprekken, in lessen en bij leerbesprekingen zien we niet altijd een houding en het taalgebruik dat in de lijn is met het waarderend onderzoek. Een aantal malen treden beperkingen en externe attributie meer op de voorgrond dan mogelijkheden en kritische reflectie.

KA3 Verantwoording en dialoog

De school beoordeelt zichzelf op deze standaard als Voldoende. Er zijn geen contra-indicaties dat deze beoordeling niet terecht zou zijn. Wij beoordelen deze standaard daarom ook als Voldoende.

4.5. Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

5 . Onderzoek registratie en melding aan- en afwezigheid: Sint-Janslyceum, vmbo-gt

Registratie en melding van ongeoorloofd verzuim

De Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) voerde op 11 december 2018 een onderzoek uit naar de registratie en melding van verzuim zonder geldige reden en voortijdig schoolverlaten bij het Sint-Janslyceum, afdeling mavo.

Procedure/registratie van ongeoorloofd verzuim

De procedure rond de registratie en het melden van ongeoorloofd verzuim op het Sint-Janslyceum voldoet. Op de school is de taakverdeling duidelijk vastgelegd en de teamleden voeren de taken in de praktijk uit zoals afgesproken. Docenten registreren op een consistente en adequate wijze de aan- en afwezigheid van leerlingen in de lessen. De leerjaarcoördinatoren houden samen met twee verzuimcoördinatoren zicht op het verzuim met behulp van een wekelijks overzicht. Leerlingen met een opvallend verzuimpatroon zijn in beeld bij de school en de school pleegt in overleg met leerplicht interventies bij deze groep leerlingen. Het Sint-Janslyceum werkt verder met een beleidsplan om voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Speerpunten hierin zijn onder meer de hulp bij keuze van een geschikte studie en loopbaan, aanpak van ziekteverzuim en het begeleiden en volgen van leerlingen die overstappen naar een mbo-opleiding.

Meldingsplichten ongeoorloofd verzuim

Ondanks dat het Sint-Janslyceum een procedure kent die in theorie deugt, voldoet de school niet aan de wettelijke verplichting om ongeoorloofd verzuim van leerplichtige leerlingen onverwijld te melden (art. 21a, tweede lid, van de Leerplichtwet 1969). Het gaat hier om leerlingen die nog geen startkwalificatie hebben en binnen vier opeenvolgende lesweken 16 uur zonder geldige reden afwezig zijn. In de onderzoeksperiode heeft het Sint-Janslyceum één leerling niet gemeld, die wel gemeld had moeten worden. Ook stellen we vast dat in twee gevallen meldingen niet op tijd zijn gedaan.

De school blijft ook in gebreke bij het doen van vervolgmeldingen. Dit is aan de orde wanneer de leerling na de eerste melding binnen vier opeenvolgende lesweken opnieuw 16 uur ongeoorloofd verzuimt. Wanneer de leerling na de eerste melding helemaal niet meer op school verschijnt, kan de school volstaan met een wekelijkse vervolgmelding (art. 21a, tweede lid, van de Leerplichtwet 1969). De inspectie constateert dat in één geval geen vervolgmelding heeft

plaatsgevonden.

Wij kunnen niet beoordelen of de school voldoet aan de wettelijke verplichting om ongeoorloofd verzuim van leerlingen tussen 18 en 23 jaar te melden. Er zijn in de onderzochte periode binnen de onderzoeksgroep namelijk geen leerlingen van 18 jaar of ouder die de school had moeten melden. Deze meldplicht geldt voor leerlingen die nog niet in het bezit zijn van een startkwalificatie en die vier aaneengesloten lesweken zonder geldige reden afwezig zijn.

Communicatie van verzuimbeleid

De school voldoet aan de wettelijke verplichting om in de schoolgids bepalingen over het verzuimbeleid op te nemen (art. 24a, eerste lid, onder h, van de WVO). In de schoolgids staat ook het percentage leerlingen dat de school zonder diploma heeft verlaten. Hiermee wordt voldaan aan artikel 24a, eerste lid, onder a van de WVO. In het gesprek met leerlingen is tevens naar voren gekomen dat regels omtrent verzuim duidelijk zijn gecommuniceerd door mentoren en leerjaarcoördinatoren.

Verwijdering van (niet-) leerplichtige leerlingen

Wij kunnen geen oordeel geven over de naleving van de wettelijk voorgeschreven meldingsplicht van de verwijdering van leerlingen jonger dan 16 jaar of leerlingen jonger dan 18 jaar zonder startkwalificatie (artikel 27, eerste lid van de WVO, artikelen 14 en 15 van het IB en artikel 18, eerste lid van de Leerplichtwet 1969) en van leerlingen van 18 tot 23 jaar zonder startkwalificatie (artikel 28 van de WVO en de artikelen 14 en 15 van het IB). Dit onderwerp is weliswaar onderzocht, maar er waren geen leerlingen die voor melding in aanmerking kwamen. Daardoor kunnen wij niet vaststellen of de school de geldende meldingstermijn hanteert.

Schorsing

Het Sint-Janslyceum heeft leerlingen in overeenstemming met de regelgeving niet langer dan één week en met opgave van redenen geschorst (artikel 13, eerste lid, van het IB). De school heeft besluiten tot schorsing in overeenstemming met de regelgeving schriftelijk bekend gemaakt aan de leerling en, indien deze nog niet de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt, ook aan de ouders (artikel 13, tweede lid, van het IB). De school voldoet echter niet aan de verplichting om schorsingen langer dan één dag te melden bij de inspectie (artikel 13, derde lid, van het IB). De inspectie stelt vast dat de school in de onderzoeksperiode twee leerlingen van de afdelingen mavo had moeten melden bij de inspectie. Verder merkt de inspectie op dat er voor de wet geen onderscheid wordt gemaakt tussen interne en externe schorsingen.

6 . Onderzoek registratie en melding aan- en afwezigheid Merletcollege Cuijk, havo

Registratie en melding van ongeoorloofd verzuim

De Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) voerde op 14 december 2018 een onderzoek uit naar de registratie en melding van verzuim zonder geldige reden en voortijdig schoolverlaten bij het Merletcollege in Cuijk, afdeling havo.

Procedure/registratie van ongeoorloofd verzuim

De procedure rond de registratie en het melden van ongeoorloofd verzuim op het Merletcollege voldoet. Zo is op de school de taakverdeling duidelijk vastgelegd en de teamleden voeren de taken in de praktijk uit zoals afgesproken. Verder constateren we dat de regels en sancties omtrent ongeoorloofd verzuim bekend zijn bij leerlingen en dat deze regels door de school ook worden toegepast. De school beschikt over zogeheten leerjaarcoördinatoren, die samen met administratief medewerkers zicht en grip hebben op het verzuim van leerlingen op de school en de registratie van verzuim door leraren. Docenten registreren op een consistente en adequate wijze de aan- en afwezigheid van leerlingen in de lessen. Door deze deugdelijke registratie kan het Merletcollege in de basis voldoen aan de wettelijke regels over het melden van verzuim zonder geldige reden.

Meldingsplichten ongeoorloofd verzuim

Wij kunnen niet beoordelen of de school voldoet aan de wettelijke verplichting om ongeoorloofd verzuim van leerplichtige leerlingen te melden (art. 21a, tweede lid, van de Leerplichtwet 1969). Er zijn in de onderzochte periode binnen de onderzoeksgroep namelijk geen leerlingen die de school moest melden. Deze meldplicht geldt voor leerplichtige leerlingen die nog geen startkwalificatie hebben en binnen vier opeenvolgende lesweken 16 uur zonder geldige reden afwezig zijn. We zien dat de school de aan- en afwezigheid van leerlingen deugdelijk registreert. Dit geeft ons het vertrouwen dat als de school verzuim moet melden, zij dit juist en op tijd doet.

Wij kunnen eveneens niet beoordelen of de school voldoet aan de wettelijke verplichting om ongeoorloofd verzuim van leerlingen tussen 18 en 23 jaar te melden. Er zitten namelijk geen leerlingen van 18 jaar of ouder in de onderzoeksgroep die voor melding in aanmerking kwamen. Deze meldplicht geldt voor leerlingen die nog niet in het bezit zijn van een startkwalificatie en die vier aaneengesloten lesweken zonder geldige reden afwezig zijn.

Communicatie van verzuimbeleid

Het Merletcollege Cuijk voldoet aan de wettelijke verplichting om in de schoolgids bepalingen over het verzuimbeleid op te nemen (art. 24a, eerste lid, onder h, van de WVO). In de schoolgids ontbreekt evenwel het percentage leerlingen dat de school zonder diploma heeft verlaten. Hiermee voldoet de school niet aan artikel 24a, eerste lid, onder a van de WVO.

Verwijdering van (niet-) leerplichtige leerlingen

Wij kunnen geen oordeel geven over de naleving van de wettelijk voorgeschreven meldingsplicht van de verwijdering van leerlingen jonger dan 16 jaar of leerlingen jonger dan 18 jaar zonder startkwalificatie (artikel 27, eerste lid van de WVO, artikelen 14 en 15 van het IB en artikel 18, eerste lid van de Leerplichtwet 1969) en van leerlingen van 18 tot 23 jaar zonder startkwalificatie (artikel 28 van de WVO en de artikelen 14 en 15 van het IB). Dit onderwerp is weliswaar onderzocht, maar er waren geen leerlingen die voor melding in aanmerking kwamen. Daardoor kunnen wij niet vaststellen of de school de geldende meldingstermijn hanteert.

Schorsing

Het Merletcollege heeft leerlingen in overeenstemming met de regelgeving niet langer dan één week en met opgave van redenen geschorst (artikel 13, eerste lid, van het IB). De school heeft besluiten tot schorsing in overeenstemming met de regelgeving schriftelijk bekend gemaakt aan de leerling en, indien deze nog niet de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt, ook aan de ouders (artikel 13, tweede lid, van het IB). De school voldoet aan de verplichting om schorsingen langer dan één dag te melden bij de inspectie (artikel 13, derde lid, van het IB). In de onderzoeksperiode heeft de school acht schorsingen gemeld bij de inspectie.

Verlenen van verlof

Op de school hebben wij enkele dossiers ingezien van het verlenen van verlof buiten de schoolvakanties. Wij constateren dat de directeur in alle gevallen een juiste toepassing aan de wet heeft gegeven. Hiermee voldoet het Merletcollege aan artikel 11 van de Leerplichtwet.

7. Reactie van het bestuur

Zienswijze bestuur

Sinds 1916 werkt vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (OMO) aan overtuigend onderwijs. Elke dag zetten onze medewerkers zich in om te zorgen dat we goed onderwijs bieden en blijven bieden. Dit inspectierapport legitimeert onze trots op alles wat binnen de vereniging gebeurt. We danken dan ook alle medewerkers die voor onze leerlingen dit mooie resultaat hebben verwezenlijkt.

Koers 2023 geeft richting aan het verbeteren van onderwijskwaliteit en aan het verder ontwikkelen van een kwaliteitscultuur, gemotiveerd door het doel om jongeren goed voor te bereiden op hun toekomst in de snel veranderende wereld. Het is prettig dat de inspectie de stappen die gezet zijn heeft gezien en bevestigd, zowel op de onderzochte scholen als bij het bestuur. Het bij Koers 2023 ontwikkelde kwaliteitskader blijkt effectief.

Dit rapport bevestigt dat we op de goede weg zijn en geeft handreikingen voor de verdere ontwikkeling van ons onderwijs. Zo zullen we de kwaliteitsgebieden didactisch handelen (OP3) en zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2) nadrukkelijker opnemen in het ontwikkelkader van de vereniging en de hieraan gerelateerde doorwerking van de verbeteringsgerichte cultuur in de lessen op schoolniveau een plaats geven in de kwaliteitscyclus. Door het delen van goede praktijkvoorbeelden tussen de scholen en het verder ontwikkelen en valideren van ons eigen ontwikkelkader, proberen we meer zicht te krijgen op wat kan werken (succesfactoren) en daarmee dus ook richting te geven aan bovenstaande gewenste ontwikkelingen.

Daarnaast blijven wij vanzelfsprekend onverminderd werken aan onze eigen ambities zoals beschreven in Koers 2023.

Wij realiseren ons ten zeerste dat het uitvoeren van het onderzoek en het opstellen van het rapport veel inspanningen heeft gevraagd. Wij hebben veel waardering voor de prettige wijze waarop het onderzoeksteam het onderzoek heeft uitgevoerd en zich heeft verdiept in onze organisatie en besturingsfilosofie. Wel blijven wij vraagtekens houden bij de dubbele opdracht om enerzijds toezicht te houden op het voldoen aan deugdelijkheidseisen én anderzijds stimulerend toezicht te houden op de eigen ambities van de scholen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

